

COMENÇA L'ANY DE LA VIDA CONSAGRADA

Autenticitat i repte

El 29 de novembre s'inicia l'Any de la Vida Consagrada amb una vigília de pregària a Santa Maria la Major a Roma. L'endemà, diumenge 30, se celebrarà l'eucaristia a la basílica de Sant Pere. D'aquesta manera comença arreu del món l'Any de la Vida Consagrada, que s'estendrà fins al 2 de febrer del 2016, Jornada Mundial de la Vida Consagrada, quan es tancarà amb una eucaristia a la basílica de Sant Pere a Roma. El papa Francesc ha proposat celebrar aquest any, emmarcat en el 50è aniversari del decret *Perfectae caritatis*, del Concili Vaticà II, sobre la renovació de la vida consagrada a l'Església. Segons el cardenal João Braz de Aviz, prefecte de la Congregació per a la Vida Consagrada, aquest any té tres grans objectius: fer memòria agraïda d'aquests 50 anys, abraçar el futur amb esperança i viure el present amb passió. **P 3-5, 11**

Agustí Codinach

Pedres vives de Pedralbes

En aquest número dedicat a l'Any de la Vida Consagrada, us oferim el testimoni de diferents religiosos i religioses, entre ells les Clarisses de Pedralbes. Elles són les guardianes del reial monestir i la crisi de vocacions posa en perill la seva presència secular. Per això fan una crida perquè Pedralbes no es quedi sense les seves pedres vives. **P 16-17**

Balanç de la Mostra de Cinema Espiritual, per Enric Vendrell

P 26

L'Església demana perdó

La notícia de presumptes abusos sexuals per part d'alguns sacerdots de l'arxidiòcesi de Granada ha provocat que el seu arquebisbe Javier Martínez fes un gest de perdó molt especial. A la celebració de la solemnitat de Crist Rei, Mons. Martínez iniciava l'eucaristia prostrat davant l'altar, demanant perdó «per tots els pecats de l'Església, per tots els escàndols que puguin o hagin pogut produir-se entre nosaltres i a qualsevol lloc del món». **P 8**

Sumari

- 7 Sis nous sants per a l'Església
- 20 Reflexió sobre l'«Evangelii gaudium»
- 22 Creat el Centre d'Orientació Familiar
- 23 Recordant Antoni M. Badia i Margarit
- 26 Nou CD de Cor Nou per a infants

Editorial

El pacte de les catacumbes

El darrer número de *La missa de cada dia* (coedició d'Editorial Claret, Editorial Balmes i Publicacions de l'Abadia de Montserrat) que fa tant de bé a persones i comunitats, publica un interessant article sobre l'anomenat «Pacte de les catacumbes». El 16 de novembre del 1965, a les acaballes del Concili Vaticà II, quaranta bisbes animats pel brasiler Helder Câmara, van celebrar una missa a les Catacumbes de Santa Domitila i tot seguit van signar un pacte per a una Església servidora i pobra. Aquell grup «amb tota la determinació i força que Déu ens vulgui donar com a gràcia seva» i basant-se en textos de l'evangeli i de les cartes apostòliques, es van comprometre, entre d'altres coses, a «viure segons la manera ordinària de la seva població pel que fa a casa, alimentació, mitjans de locomoció»; «renunciar per sempre a l'aparença i a la realitat de la riquesa, especialment en el vestir (teixits rics, colors cridaners) i en símbols de metalls preciosos». El seu compromís evangèlic es traduïa a «no posseir mobles ni immobles» ni a tenir «comptes al banc a nom propi», a «confiar la gestió financera i material de les nostres diòcesis a una comissió de laics competents del seu paper apostòlic i així poder ser menys administradors i més pastors i apòstols». Aquells pastors rebutjaven tanmateix, «ser anomenats, oralment o per escrit amb noms i títols que expressessin grandesa i poder» i en el seu capteniment volien «evitar tot allò que

pogués semblar concessió de privilegis, prioritats o fins i tot preferència als rics i als poderosos».

En positiu, es comprometien a donar-ho tot al «servei apostòlic i pastoral de les persones i grups treballadors i econòmicament dèbils i subdesenvolupats», a transformar les obres de «beneficiència», en «obres socials basades en la caritat i la justícia» i a fer tot el possible perquè els responsables dels governs i dels serveis públics posessin els mitjans necessaris per a un «ordre social nou, digne dels fills de l'home i dels fills de Déu».

Tots aquests compromisos fluïen de la convicció que «la col·legialitat dels bisbes troba la seva realització més plena en el servei comú a les majories en estat de misèria física cultural i moral». I finalment es comprometien a compartir la seva vida, en caritat pastoral amb «els sacerdots, religiosos i laics, perquè el nostre ministeri constitueixi un veritable servei».

L'any 1965 Jorge Mario Bergoglio era un jove jesuïta (encara no havia estat ordenat de prevere) que exercia de professor als col·legis de la Immaculada de Santa Fe i del Salvador de Buenos Aires. Sembla evident, però, que en algun moment va tenir coneixement del «Pacte de les catacumbes», i que l'estil del seu actual ministeri i magisteri de Bisbe de Roma responen plenament a aquells compromisos evangèlics.

L'efemèride de la setmana

Dia 7 de desembre del 1943: a Trento, Chiara Lubich funda el moviment dels Focolars.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Tanatoris, exèquies i comunitat cristiana

El fenomen dels tanatoris a les ciutats i també en molts pobles està marcant la manera com es viu el comiat d'un difunt, a diferència d'allà on la comunitat parroquial és la qui de forma visible convoca i celebra. L'acompanyament pastoral del malalt i de la família, la celebració del sagrament de la Unció com a normal dins el procés cristià, la preparació i celebració del funeral amb l'Eucaristia a l'església parroquial i el seguiment posterior de les famílies, està experimentant un canvi qualitatiu. Què fer?

Els tanatoris són un nou areòpag que demana molta atenció pastoral, una capacitat renovada d'acolliment de les persones i un tipus de cerimònia que ajudi a celebrar la fe en Crist mort i ressuscitat, per tal de viure el consol de l'esperança que prové d'ell. És una llàstima haver perdut pràcticament —tot i que si es demana, es pot fer— la possibilitat de celebrar el funeral a l'església parroquial amb l'Eucaristia i viure també així en comunitat de fe el comiat del difunt, precisament en el mateix lloc on va ser acollit i introduït a la vida cristiana. Sempre serà important intensificar la vivència comunitària de la fe i no viure al marge d'ella. La majoria de famílies demanen cerimònia religiosa a l'hora d'acomiar un difunt i avui el lloc habitual és el tanatori. Tanmateix, què fer per donar unitat a tot el procés de vida cristiana que comença amb el Baptisme com entrada a l'Església, i de l'altra, celebrar el comiat, també al si de la comunitat parroquial en la celebració de les exèquies? L'afluència als tanatoris ha fet que pràcticament hagi quedat desplaçada l'Eucaristia i no sempre sigui possible oferir l'oportunitat de celebrar-la. La mort d'un ésser estimat ens afecta a tots i som tots els qui necessitem signes d'acollida, de comunió, d'atenció personalitzada, de consol i d'esperança. Com trobar l'equilibri entre la cerimònia en un tanatori i la celebració cristiana a la comunitat parroquial? Som davant d'un moment privilegiat d'evangelització que no podem desestimar ni rebaixar.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Esther Borrego, Agustí Codinach, Clara Fernández, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Josep Nuet, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Josep M. Puigjaner, Josep O. Pujol, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Norbert Tomàs, Enric Vendrell, Joan M. Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un do per a l'Església i per al món

Comença l'Any de la Vida Consagrada

Rosa María Jané Chueca

El 29 de novembre, a les 19.00, s'inicia l'Any de la Vida Consagrada amb una vetlla de pregària a Santa Maria la Major a Roma. L'endemà, el diumenge 30, se celebrarà l'eucaristia a la basílica de Sant Pere. D'aquesta manera s'inicia a tot el món l'Any de la Vida Consagrada, que s'allargarà fins al 2 de febrer del 2016, Jornada Mundial de la Vida Consagrada, quan es tancarà amb una eucaristia a la basílica de Sant Pere a Roma.

El papa Francesc ha proposat celebrar aquest any, emmarcat en el 50è aniversari del decret *Perfectae caritatis*, del Concili Vaticà II, sobre la renovació de la vida consagrada a l'Església. Segons el cardenal João Braz de Aviz, prefecte de la Congregació per a la Vida Consagrada, aquest any té tres grans objectius: fer memòria agraïda d'aquests 50 anys, abraçar el futur amb esperança i viure el present amb passió.

La vida religiosa catalana també espera amb il·lusió aquest Any de la Vida Consagrada. Màxim Muñoz, provincial dels Claretians de Catalunya i president de la unió de Religiosos de Catalunya (URC) explica a *Catalunya Cristiana* que aquest any «representa una bona oportunitat per donar a conèixer aquest estil de vida i missió». Donar a conèixer-la implica que «els religiosos estem contents de ser religiosos; per tant, que la gent sàpiga que és una forma de vida atractiva i, per als joves, que val la pena ficar-s'hi». Muñoz també creu que és una ocasió per «fer una revisió i una renovació sobre el punt en el qual ens trobem, quin camí hem recorregut i quins són els reptes que es presenten d'ara endavant».

Segons el president de l'URC, vivim un moment, gràcies sobretot a l'impuls i guiatge del papa Francesc, «per repensar si realment estem responnent al que l'Església i la societat necessita. També és un bon moment per reforçar i revisar les relacions que tenim les congregacions entre nosaltres i també amb l'Església local».

Saveria Antonietti, filla de Sant Pau, està entusiasmada amb aquest any convocat per Francesc: «En un moment de crisi vocacional es posa sota la llum la vida religiosa i això és un motiu d'alegria, perquè ens anima a renovar-nos, a donar lluentor a aquesta vida que és un do. Per això enguany és una invitació perquè prenguem consciència del do que significa la vida religiosa, del valor que té.»

Per la seva banda, el Gmà. Anton Gordillo, monjo benedictí de Montserrat, està convençut que enguany «ha de ser una oportunitat per a la renovació interior que constantment ha de fer cadascú. Per aprofundir en el sentit de la pròpia vocació d'on ha de sortir un desig d'unir-nos més a Crist amb un esperit de servei als altres».

El logotip de l'Any de la Vida Consagrada és un colom sobre el mar, on hi ha estels amb el lema «Evangeli, profecia, esperança». Per a Màxim Muñoz, aquestes tres paraules resumeixen molt bé l'essència de la vida religiosa: «L'Evangeli és el centre de la nostra vida. La profecia es caracteritza principalment per compartir la funció profètica de Jesús, és a dir, la capacitat de llegir els signes dels temps del Poble de Déu i respondre des de l'anunci joïós i la denúncia arriscada de les coses que no funcionen bé. La profecia ajuda l'Església a despertar, a evitar que s'adormi; sempre li recorda els seus orígens, la radicalitat del seguiment de Jesús.» En relació amb l'esperança, recorda que «un dels aspectes que el Sínode de la Nova Evangelització va demanar als religiosos va ser que, dins d'aquest món, hi hagués signes d'esperança. La nostra forma de vida evoca aquest món que és en mans de Déu; podem estar segurs que el Regne, malgrat que a vegades sembla que la llavor caigui en terreny pedregós, finalment donarà fruit. Aquesta espera no ha de ser passiva, sinó que hem de dedicar-nos a promoure, a anunciar el Regne».

Per a la Gna. Saveria, «l'Evangeli és el que cada institut, cada congregació, ha de proclamar, cadascú segons el seu carisma. Si una congregació no evangelitza, no serveix. Si no som aquest testimoni viu de l'Evangeli, no servim.

ANTON GORDILLO
«El que cal és proposar sense estridències, sense exhibicionisme, que vivim una vida plena i feliç, dedicada a Déu i al servei dels altres»

Som profetes quan realment vivim i tenim el valor d'anunciar i proclamar l'Evangeli. La vida, si no porta a la profecia, no és vida. El nostre món necessita esperança. Si nosaltres rebem Jesús i el vivim, hem de transmetre esperança perquè si no és així no és autèntic el que diem i el que vivim. Crist ha promès que serà amb nosaltres fins a la fi del món, ha donat la vida per nosaltres... la nostra esperança és Jesús, que és el nostre camí, la nostra veritat i la nostra vida».

Tanmateix, el Gmà. Anton és una mica més crític amb el logotip d'aquest Any de la Vida Consagrada: «És un resum parcial. Manca l'Amor. L'Evangeli són paraules amb la saviesa del passat que il·luminen el present i

dóna sempre una nova proposta cap al futur; una profecia cap a on han d'anar les coses; amor que marca el present i que dóna il·lusió i sentit a la vida sempre orientada cap a Déu i cap als homes i dones, i, finalment, l'esperança en un futur que desitgem canviar per a millor.»

Desencís i cansament

La vida religiosa travessa uns moments que no són fàcils. La Gna. Saveria reconeix que «en una societat laïcista i amb tots els antivalors que presenta, la vida religiosa ha quedat una mica menystinguda i això ens ha deixat una mica apagats i cansats. D'una banda, vols tirar endavant l'obra amb el teu carisma propi i veus que potser no hi arribes, que calen laics per mantenir el carisma. I això crea sobre esforç».

Han passat 50 anys d'ençà del document *Perfectae caritatis* i Màxim Muñoz considera que la vida religiosa és una de les institucions eclesials que més seriosament s'han pres la renovació conciliar. Sobre la vida religiosa a Europa, i a Occident en general, opina que «se'ns reclama una nova creativitat per respondre a reptes que abans no teníem. Mantenir la fidelitat a aquest estil de vida en les circumstàncies actuals no és fàcil».

Un problema real és la manca de vocacions, que suposa un desafiament considerable. Per això, el provincial

dels Claretians es planteja «si hem de canviar el model de vida consagrada. No hi ha religiosos ni sacerdots perquè no hi ha cristians; si no hi ha base, no pot haver-hi vocacions. Ens hem adonat que aquesta renovació ha de ser constant. La fidelitat creativa davant dels nous reptes ha de fer-se contínuament». També indica que és una oportunitat «per revisar la nostra forma de vida. Que la manca de vocacions no estigui motivada per la manca de testimoni o que no sapiguem vehicular bé l'essència de la nostra vida religiosa, el nostre lliurament generós sobretot als més desfavorits. És una oportunitat per parlar de la nostra vida, però sense angoixes».

I afegeix: «No hi ha vocacions perquè la realitat social i econòmica fa que un jove estigui a molta distància de plantejar-se entrar en la vida religiosa. Tenim poques vocacions, però sí que en tenim. Són vocacions "tardanes". Són joves que han viscut la seva vida universitària, laboral... i que han trobat en la vida religiosa un estil de vida que els obre horitzons en el sentit de la transcendència: recerca de Déu, experiència profunda de l'Evangeli, la vida comunitària, la possibilitat d'entregar la seva vida als valors que ells consideren que són importants.»

Malgrat tot, el benedictí Anton Gordillo sosté que la vida religiosa «viu un moment d'autenticitat i de repte. Una vida religiosa que sempre ha de ser feliç i plena, malgrat les dificultats». Aquest és també el pensament del Papa. Així, la religiosa paulina posa en relleu que a l'*Evangeli gaudium* Francesc «ens fa una crida molt forta a la vida comunitària, plena d'amor, d'il·lusió... és una crida que et fa reaccionar i et dóna ànims per reconstruir, per reanimar unes comunitats perquè siguin testimonis i perquè pugui brollar-ne alguna cosa nova».

La vida religiosa està molt present a la nostra societat: hospitals, residències, escoles... encara que Màxim Muñoz diu que «hi ha com una certa resistència a fer-nos visibles» i cal que «la gent sàpiga que hi ha persones que viuen d'aquesta forma. A vegades només se'ns valora pels fruits de compromís social. D'on ve aquesta força, què motiva que nosaltres ens hi fiquem? Perquè creiem en un Déu que està contra la injustícia, en favor dels més febles. Darrerament s'ha guanyat molt en visibilitat. Hem treballat més el tema dels mitjans de comunicació».

Per al benedictí Anton, la clau és «ser autèntics i viure plenament la

El logo

El logotip de l'Any de la Vida Consagrada representa un colom que sosté lleugerament sobre l'ala un globus polièdric, mentre es posa sobre les aigües de les quals emergeixen tres estels, custodiats per l'altra ala. El símbol gràfic que dibuixa el perfil del colom correspon en àrab a la paraula «pau». El colom representa l'acció de l'Esperit Sant i la consagració de la humanitat de Crist en el baptisme; les aigües indiquen la complexitat i l'harmonia dels elements humans i còsmics; els estels recorden la identitat de la vida consagrada en el món i expressen la circularitat i la relació de l'amor trinitari; el globus significa el món amb la varietat de pobles i cultures.

El lema del logo, obra de la pintora Carmela Boccasile de l'Studio d'Arte Dellino, és el següent: «Vida consagrada en l'Església avui. Evangeli, profecia, esperança.»

nostra vida. Ser testimonis fidels i sincers del que representem i intentem viure. No tinguem por de parlar, de viure, de ser religiosos. El que cal és proposar sense estridències, sense exhibicionisme, que vivim una vida plena i feliç, dedicada a Déu i al servei dels altres». D'una manera diferent, encara que és la mateixa idea, s'expressa la Gna. Saveria: «Hem de donar color a la nostra vida perquè digui alguna cosa a la societat. No es tracta de fer propaganda, perquè la vida no és propaganda. La teva vida ha de dir qui ets tu, la teva vida ha d'interpel·lar. És la nostra vida la que ha de cridar, la que ha de parlar. L'anunci més bonic és la nostra pròpia vida.»

«Senyor, què vols de mi?»

Com diu la Gna. Saveria, la vida ha d'interpel·lar, i precisament una de les preguntes clau que pot portar una persona a consagrar-se per sempre a Déu és aquesta: «Senyor, què vols de mi?» Aquesta religiosa opina que «evitem a totes passades fer-nos les grans preguntes. Els joves d'avui tenen molta por d'un compromís del tot, per sempre, seriós». Per això creu que «als joves d'avui se'ls ha de

MÀXIM MUÑOZ
«El nostre estil de vida pot aportar a la societat un cert tipus de vida alternativa que recorda valors essencials que potser tenen el risc de perdre's»

treure la por del "per sempre". Quan vaig dir sí al Senyor no vaig pensar en "per sempre". Només vaig pensar en el fet de donar-me i prou. Jo estic enamorada de la meua vocació. Estic enamorada... i prou! I aquest amor augmenta dia rere dia. Vius el dia a dia i el que Déu et proposa per a cada moment. Quan una persona està enamorada... el temps no compta».

També parla d'enamorament el Gmà. Anton Gordillo: «Si realment la vida consagrada està arrelada en

Crist, si es tracta veritablement d'una vida enamorada, la joia sortirà de forma espontània, cadascú amb el seu tarannà. És una alegria que ha de néixer del fons del nostre cor, un cor que vibra per l'amor a Déu i als altres. És l'alegria que ha de mostrar qualsevol enamorat.» Així, anima els joves a preguntar-se què els fa veritablement feliços. I no es tracta d'una felicitat espontània, sinó «del que omple i dóna sentit a la vida. Descobrir la persona de Crist, sentir-se membre d'una comunitat àmplia que és l'Església, amb un desig de canviar el món. I continua aquell camí amb ajuda dels altres, cadascú segons el que li diu el cor, les seves capacitats i l'opinió dels altres que l'estimen i tenen més coneixement. Un camí que pot ser el matrimoni, el sacerdocí, la vida religiosa, etc.».

L'any 2015 la Gna. Saveria fa 50 anys de vida religiosa, 38 a Espanya. Actualment és a Barcelona, a la Llibreria Paulines a la ronda de Sant Pere. Aquesta italiana dels Alps assegura que no s'ha penedit mai del «sí» que va respondre fa mig segle i que continua renovant cada dia: «No m'he penedit mai de la meua opció. Sí que hi ha moments en què és més pesat, perquè a vegades l'obediència costa, hi ha les dificultats de la convivència... però ha valgut la pena. La meua família sempre m'ha donat suport perquè ha vist que sóc feliç amb aquesta vida. Jo sentia la vocació i els meus pares la van acceptar.»

En el cas del Gmà. Anton, fa un any i un parell de mesos que va signar el seu compromís definitiu amb la comunitat benedictina de Montserrat i va ser consagrat com a monjo. A diferència de la Gna. Saveria es troba a l'inici de la seva vida com a religiós, però igual que ella va ser «un enamorament de la persona de Crist: un desig d'una vida totalment dedicada a la pregària, al treball pels altres vivint en comunitat amb altres persones que tenen desitjos i interessos semblants».

Testimonis com els de la Saveria o l'Anton són els que la societat necessita conèixer, perquè no sempre la idea que es té de la vida religiosa coincideix amb el que és en realitat. Per això, un dels punts importants d'aquest Any de la Vida Consagrada podria ser apropar la vida dels religiosos i religioses als homes i dones del segle XXI.

Vida alternativa

Màxim Muñoz sap que «el nostre estil de vida pot aportar a la societat un cert tipus de vida alternativa que recorda valors essencials que potser

tenen el risc de perdre's. Per exemple, el tema de la transcendència i de l'existència d'aquest misteri de Déu, que és un misteri d'amor, que salvaguarda la dignitat humana, especialment dels més indefensos. Des de la nostra experiència de vida comunitària podem aportar el fet de compartir els béns. Nosaltres no tenim propietats personals; tot el que guanyem ho donem a la comunitat i la comunitat ens dona el que necessitem. És un estil de vida en què els béns són per ser compartits; és una manera de lluitar contra l'individualisme, el consumisme...». O també «el nostre vot celibatari, que està relacionat amb la vida comunitària. En contra d'una certa idolatria del sexe, hi ha altres possibilitats de viure la sexualitat també humanitzadores».

El Gmà. Anton afirma rotund que la societat «espera que siguem autèntics. Que els religiosos siguem coherents amb la nostra professió. Que els nostres fets coincideixin amb el que diem. Que siguem senzillament testimonis de Déu i de l'Evangeli, amb un esperit de servei als altres». La Gna. Saveria està convençuda que «la societat espera molt de la vida religiosa, encara que hi ha gent que no vol veure els religiosos i religioses i els menysté i se'n riuen». Aquesta religiosa paulina, pel fet de treballar en una llibreria de cara al públic, té relació amb molta gent. I constata que «els qui es riuen de nosaltres, en el fons, és perquè els diem alguna cosa, si no, tant se'ls en donaria. Quan algú es mofa de mi perquè sóc religiosa, gairebé em fa il·lusió, no em sento malament, perquè penso que alguna cosa s'ha remogut dins seu. El pitjor que pot passar-nos és la indiferència i això és una malaltia en la nostra societat. Per això molta gent té necessitat de ser escoltada i crec que això és una cosa que els religiosos podem fer molt bé. Hi ha gent sola que necessita algú que l'escolti. Això també és ser profeta avui».

La vida religiosa no només pot ser «experta en l'escolta», també ho és en sortir «a les fronteres, als marges, a les ribes», com demana el papa Francesc. Com ens comenta Màxim Muñoz, «el nostre estil de vida està pensat per a les fronteres. El nostre projecte de vida va d'acord amb el projecte comú. Nosaltres estem preparats per anar a la frontera. És la nostra responsabilitat. També aquí hem de fer revisió: si som prou lliures per anar-hi, si ens hem aferrat massa a la comunitat on som...».

I no podem parlar del papa Francesc sense fer referència a l'alegria. De fet, la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada ha preparat unes cartes, inspirades en el magisteri del Pontífex, per a tots els religiosos i religioses com a preparació per a l'Any de la Vida Consagrada. I la primera d'aquestes cartes es titula precisament *Alegreu-vos*.

Sobre el nivell d'alegria de la vida consagrada, el president de l'URC diu que «la meua visió, com a provincial, és que, malgrat la diversitat d'edats i mentalitats, malgrat la manca de vocacions i, per tant, davant l'interrogant sobre el que ens passarà en el futur, fonamentalment els religiosos estan contents de ser-ne. I viuen

força satisfactòriament la seva vida consagrada. Potser hauríem d'accentuar més aquesta satisfacció, aquesta joia. Sens dubte, un repte més que tenim dins d'aquest Any de la Vida Consagrada».

I aquesta alegria interior ha de reflectir-se en el rostre. És el cas de la Gna. Saveria, que sempre té un somriure als llavis. Ella no es conforma amb «anar per la vida resignada, dient que ja som grans, que no hi ha res a fer. No! Som grans, és cert, però hem de donar el millor que tenim: molta experiència, molt testimoni, molta alegria... L'arribada del papa Francesc ha fet revifar l'Església. I això és una percepció que es nota: són uns aires nous que es respiren a tota l'Església».

Intercongregacionalitat

Una de les reflexions que es planteja la vida religiosa és la qüestió de la intercongregacionalitat, un tema que també es tractarà al llarg de l'Any de la Vida Consagrada. Sobre aquesta qüestió, Màxim Muñoz posa en relleu que hi ha molts nivells d'intercongregacionalitat. Una de les poques coses que ha afavorit la reforma és la creació d'aquestes conferències de superiors i superiores majors de congregacions, que ens ha ajudat a col·laborar, a fer coses plegats, a apreciar mútuament la complementarietat...».

«En aquest Any de la Vida Consagrada, tant des de la Confer (a nivell d'Espanya) com des de la URC

SAVERIA ANTONIETTI
«El pitjor que pot passar-nos és la indiferència i això és una malaltia en la nostra societat»

acte commemoratiu amb motiu dels 50 anys del decret *Perfectae caritatis*: «Serà un acte acadèmic al qual convidarem el prefecte de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i Societats de Vida Apostòlica, els cardenal João Braz de Aviz. Serà com una mena de repàs del que han estat aquests 50 anys de renovació de la vida consagrada. Estarà organitzat conjuntament per la Conferència Episcopal Tarraconense, la Facultat de Teologia i l'URC.»

També els joves tindran un festival de la vida religiosa amb música, art, testimonis... Pel que fa a les publicacions, amb l'Editorial Claret s'edita la col·lecció URC, que recull documents sobre la vida religiosa. Es preveu fer alguna publicació sobre els fundadors i fundadores de Catalunya, i enfortir els projectes intercongregacionals a través de les associacions Cintra, Benallar, Verdallar...

La Gna. Saveria ens explica que «dins de la congregació estudiarem en profunditat i compartirem en comunitat els documents que han sortit per a aquest any, *Alegreu-vos* i *Escruteu*. També els enriquem amb el nostre carisma, amb els escrits dels nostres fundadors, el P. Alberione i la mestra Tecla perquè l'any vinent celebrem el centenari de la nostra fundació. A més, ens sumarem als actes que organitzi la diòcesi». Com assenyalava el Gmà. Anton, «aquest any és com un focus que il·lumina el fet religiós. És una oportunitat per donar a conèixer als altres la nostra vida de pregària, de treball i de servei».

(a Catalunya) caldria potenciar tots aquests projectes d'intercongregacionalitat», considera Muñoz, «ens podem plantejar el futur de la vida consagrada davant la manca de vocacions amb algun tipus de solucions intercongregacionals? No tant col·laborar, sinó fins i tot compartir vida i missió, que hipotèticament porti a una compenetració més forta entre carismes similars».

El que és clar és que totes les congregacions viuran aquest any de manera molt intensa. El president de l'URC ens avança alguns dels actes preparats: «Hi haurà una trobada, la primera que es fa, de tots els bisbes de Catalunya amb tots els responsables de la vida religiosa de Catalunya. Serà el 28 de gener del 2015. Serà una trobada fraterna, on pregarem junts i on compartirem la nostra visió de la vida religiosa.» A més, es preveu un

Pelegrinatges del 2014-2015

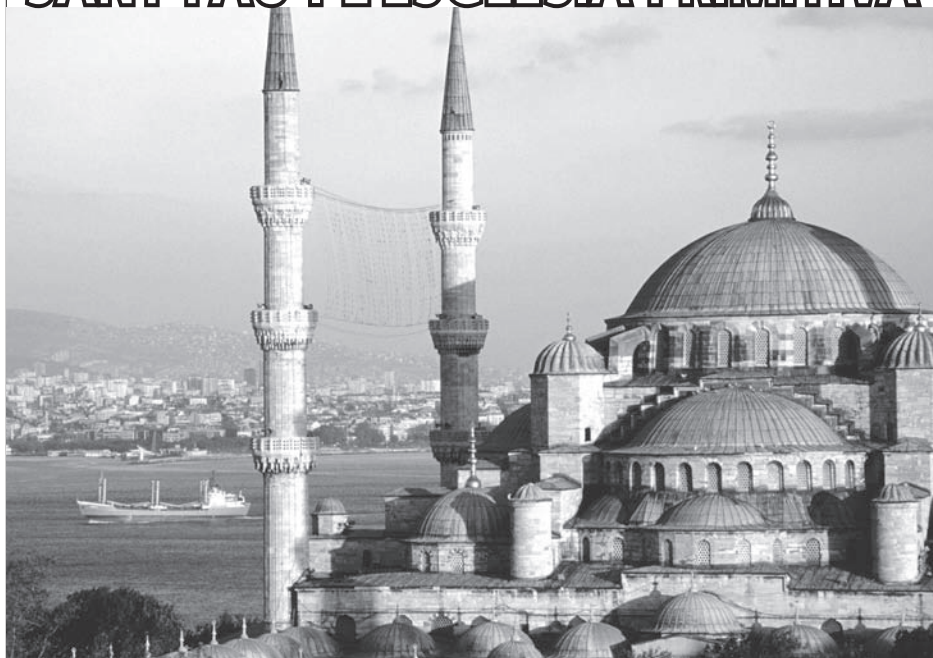

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener 2015

**Cristianisme etiòp. Celebració de l'Epifania
Timkat - a la Jerusalem africana - Lalibela.**

SANT PAU I L'ESGLÉSIA PRIMITIVA

Del 9 al 16 de febrer de 2015

**Pelegrinatge a TURQUIA organitzat per la basílica
de Santa Maria del Mar en col·laboració amb
el Club +Amics de Catalunya Cristiana, sota la
direcció espiritual de mossèn SALVADOR PIÉ
NINOT, rector de la basílica**

FEBRER / Índia: El Rajasthan

MARÇ / Roma i Assís: Audiència papa Francesc

MARÇ / Marroc monumental

**ABRIL / Setmana Santa / Pelegrinatge a
Santiago de Compostel·la i Fàtima**

ABRIL / Grècia: Ruta de sant Pau

MAIG / Uzbekistan: La ruta de la seda

MAIG / Roma: Secrets del Vaticà

JUNY / Pelegrinatge a Terra Santa

JUNY / Nord d'Itàlia: Ruta de Joan XXIII

JULIOL / Canadà: Costa del Pacífic

JULIOL / Castella: Ruta de santa Teresa d'Àvila

AGOST / Armènia i Geòrgia: Cristianisme al Caucas

AGOST / Etiòpia: Ètnies, cristians i tribus del sud

AGOST / Terra Santa i Petra

SETEMBRE / Indoxina: Vietnam i temples d'Ankgor

OCTUBRE / Turquia: Ruta de sant Pau

OCTUBRE / Japó: Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / Pèrsia: Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a Nova York

DESEMBRE / Pelegrinatge a Terra Santa

Sis nous sants per a l'Església

El papa Francesc destaca el seu servei als últims

ACI
Ciutat del Vaticà

L'Església compta amb sis nous sants. El papa Francesc va canonitzar el diumenge 30 de novembre, festivitat de Crist Rei, a la plaça de Sant Pere de Roma, sis beats en una cerimònia en la qual van participar prop de 70.000 persones, moltes procedents d'Itàlia i de l'Índia, d'on són dos dels nous sants.

Els sis sants són Giovanni Antonio Farina, bisbe de Vincenza; Kuriakose Elias Chavara de la Sagrada Família, religiós nascut a Kerala (Índia); Ludovico da Casoria, franciscà de Nàpols; Nicola de Longobardi, religiós que va morir a Roma; Eufrazia Eluvanthinal del Sagrat Cor, religiosa índia que va néixer a Kattor, i Amato Ronconi, religiós de la diòcesi de Rímini.

Els nous sants, va destacar el Papa, «s'han dedicat sense estalviar res al servei dels últims, assistint indígenes, malalts, gent gran, pelegrins. La seva predilecció pels petits i els pobres era un reflex i la mesura de l'amor incondicional a Déu». D'aquesta manera, «han cercat i descobert la caritat en la relació forta i personal amb Déu».

En la solemnitat de Crist Rei, Francesc va assenyalar que Jesús «no és un rei a la manera d'aquest món: per a Ell, regnar no és manar, sinó obeir el Pare, lliurar-s'hi perquè es faci realitat el seu disseny d'amor i de salvació. D'aquesta manera hi ha plena reciprocitat entre el Pare i el Fill». Segons el Pontífex, «l'Evangeli ens diu què ens demana el regne de Jesús a nosaltres: ens recorda que la proximitat i la tendresa són la regla de vida per a nosaltres, i sobre això serem jutjats. Aquest serà el protocol del nostre judici».

En paraules del Bisbe de Roma, «la salvació no comença en la confessió de la sobirania de Crist, sinó en la imitació de les obres de misericòrdia mitjançant

les quals Ell ha realitzat el Regne». Com va assenyalar Francesc, qui fa les obres de misericòrdia «demostra haver acollit la reialesa de Jesús, perquè ha fet espai en el seu cor a la caritat de Déu. Al capvespre de la vida serem jutjats sobre l'amor, sobre la proximitat i la tendresa cap als germans. D'això dependrà el nostre ingrés o no en el regne de Déu, la nostra ubicació en un lloc o un altre».

El Papa va assegurar que «Jesús, amb la seva victòria, ens ha obert el seu regne, però depèn de cadascun de nosaltres entrar-hi o no, ja a partir d'aquesta vida fent-nos concretament el pròxim del germà que demana pa, vestit, acollida, solidaritat, catequesi». «I si veritablement estimem aquest germà o aquella germana», va afegir

el Pontífex, «serem impulsats a compartir amb ell o amb ella el més bonic que tenim, és a dir, Jesús mateix i el seu Evangeli!».

A continuació, Francesc va parlar de la missió del pastor amb el seu ramat, i va subratllar que es resumeix a «cercar, reunir davant de la dispersió, conduir cap a la pastura, fer descansar, cercar l'ovella perduda, portar de retorn l'extraviada, embenar les ferides, guarir la malaltia, vetllar i pasturar». Tenint en compte aquests trets, «els qui en l'Església som cridats a ser pastors no podem desviar-nos d'aquest món si no volem convertir-nos en mercenaris». Per això, «el poble de Déu té un olfacte infal·lible amb el qui reconeix els bons pastors i els distingeix dels mercenaris».

Església en sortida

Per la pau i la justícia

«No pas qualsevol lluita per la justícia és l'encarnació de l'amor cristià, però no hi ha amor cristià sense lluita per la justícia quan la situació històrica es defineix en termes d'injustícia i d'opressió; d'aquí que l'Església com a sagrament d'alliberament tingui la doble tasca de despertar i fer créixer la lluita per la justícia entre els qui no s'hi han lliurat.» Eren paraules d'Ignacio Ellacuría, assassinat en la residència de la UCA al Salvador un 16 de novembre de fa vint-i-cinc anys.

Amb motiu de la Cimera de caps d'Estat i Govern de 20 països que va tenir lloc el 15 i 16 de novembre a Brisbane, el papa Francesc va adreçar una carta al primer ministre d'Austràlia, Tony Abbot, que l'anava a presidir. En aquesta carta podem veure com Francesc recorda als membres del G-20 que «no oblidin que al darrere d'aquestes discussions polítiques i tècniques hi ha en joc moltes vides i que seria lamentable que aquestes discussions es quedessin només en declaracions de principis». En la mateixa carta, el Papa recorda que tot el món espera

del G-20 un acord que porti a la fi definitiva de l'agressió injusta contra diversos grups al Pròxim Orient, a l'eliminació de les causes profundes del terrorisme, com són la pobresa, el subdesenvolupament i l'exclusió.

En aquesta carta, Francesc denuncia clarament que «hi ha massa dones i homes que pateixen» per diverses causes: la desnutrició, l'augment de l'atur, la desocupació juvenil, l'augment de l'exclusió social...

Podem trobar molts punts en comú entre el text d'Ignacio Ellacuría i de Francesc amb vint-i-cinc anys de diferència i amb destinataris molt diversos. Però tots dos pensen i defensen una veritable encarnació de l'amor de Déu en el món que permeti l'alliberament dels qui pateixen avui dia.

Com a base de tots dos textos, podem veure clarament l'Evangeli i la primacia de les persones, com diu Francesc en acabar la seva carta: «Amb una mentalitat que en últim terme descarta les persones no s'aconseguirà mai la pau i la justícia.»

Emotiva trobada amb autistes

ACI / Ciutat del Vaticà

A penes va durar mitja hora, però va ser una de les trobades més emotives del papa Francesc. El 29 de novembre va rebre prop de 800 persones amb autisme. Moltes d'elles havien participat en un congrés internacional a Roma sobre autisme, organitzat pel Pontifici Consell per als Operaris Sanitaris. A les 11.30, el Papa va entrar a l'Aula Pau VI i va ser rebut amb crits de joia i aplaudiments, sobretot dels infants. Francesc es va aturar moltes vegades per rebre regals dels infants i saludar-los i beneir-los.

Un cop va prendre la paraula, va agrair la participació en la trobada, «centrada en la pregària i el testimoni, juntament amb les persones afectades de problemes d'autisme, les seves famílies i associacions del sector». Per ajudar les persones que pateixen aquesta situació, «cal l'esforç de tots per promoure l'acollida, la trobada, la solidaritat, en una concreta obra sostinguda i renovada promoció de l'esperança, i contribuir així a trencar l'aïllament i també l'estigma que deixen empremta en les persones afectades per autisme», va assenyalar el Bisbe de Roma. Per això, va indicar, «agraeix l'obra que cada dia fan les famílies, els grups parroquials i les diverses associacions. A tots ells el meu reconeixement personal i el de tota l'Església». I també va animar el compromís dels estudiosos i experts, perquè «descobreixin el més aviat possible teràpies i instruments de suport i ajuda per guarir i per prevenir que hi hagi problemes», i els va demanar «salvaguardar sempre la dignitat de cada persona».

Esther
Borrego
Linares

Granada

«Perdó pels nostres pecats»

Mons. Martínez i els sacerdots concelebrants es prostren davant l'altar

Redacció
Granada

A l'inici de l'Eucaristia a la catedral, en la solemnitat de Crist Rei, l'arquebisbe de Granada, Mons. Javier Martínez, es va prostrar davant de l'altar, al costat dels sacerdots concelebrants, per pregar uns minuts en silenci i demanar perdó «per tots els pecats de l'Església, per tots els escàndols que puguin o s'hagin pogut produir entre nosaltres i en qualsevol lloc del món».

Així començava la celebració en la qual Mons. Martínez va dir: «Perdó pels nostres pecats, per les nostres faltes. I supliquem també els uns dels altres la intercessió comuna perquè aquest perdó ens sigui concedit. L'Església sap que, des del seu origen el pecat ens acompanya, amb el que comporta de ferida, amb el que comporta de mal per a l'home. Però també sabem que hi ha un perdó, que hi ha una misericòrdia infinita, que hi ha algú a qui ens podem dirigir sempre, a qui demanar aquest perdó.»

L'arquebisbe de Granada va subratllar que «sabem que hi ha una misericòrdia infinita que perdona. (...) Donada la ferida que hem viscut, jo faré com es fa al començament de la litúrgia del Divendres Sant: prostrar-me davant del Senyor abans de resar

el *Jo confesso*». Mons. Martínez va animar els fidels a agenollar-se i a pregar en silenci al Senyor «i demanar-li perdó per tots els pecats de l'Església, per tots els escàndols que puguin o s'hagin pogut produir entre nosaltres i en qualsevol lloc del món. Pels nostres propis pecats».

El pastor de l'arxidiòcesi granadina va recordar que «no es fa mal

«Tots som membres els uns dels altres; no hi ha cap mal del qual nosaltres puguem dir "no té res a veure amb mi". No: tots hi tenen a veure»

a ningú enlloc sense que aquest mal sigui nostre, perquè som un únic cos: els mals de l'Església són els mals de cadascú. (...) Tots som membres els uns dels altres; no hi ha cap mal del qual nosaltres puguem dir: "no té res a veure amb mi". No: tots hi tenen a veure».

Per això, va proposar a tota l'assemblea resar junts: «Per totes les vegades que no hem transparentat prou el rostre de Crist, l'amor de Crist per cada home, per totes les vegades que qualsevol de nosaltres o qualsevol del cos de Crist, i especialment entre els pastors, puguem haver fet mal a algú, de qualsevol forma, de la manera que sigui.» En aquest sentit, com a pastor, va manifestar: «Demano al Senyor que perdoni, que ajudi, que sostingui tots aquells que han estat escandalitzats en qualsevol moment per la conducta de l'Església, i especialment per la conducta dels pastors. (...) Preghem en silenci, uns minuts, per arrencar al Senyor aquesta gràcia, i també la conversió. També de forma que nosaltres puguem mostrar al món la bellesa de l'amor infinit de Crist per cada persona humana, i especialment pels més fràgils, pels més febles, pels més necessitats.»

Madrid

«Les víctimes són el primer. Tolerància zero»

R.M.J. / Madrid

El cas dels presumptes abusos sexuals comesos per sacerdots es va donar a conèixer mentre l'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) celebrava la seva 104 reunió, del 17 al 21 de novembre. En la tradicional roda de premsa posterior a la reunió,

el portaveu i secretari general de la CEE, José M. Gil Tamayo, s'avançava als periodistes i abordava per iniciativa pròpia aquesta notícia.

En primer lloc, Gil Tamayo reconeixia que la CEE s'havia assabentat del cas a través dels mitjans de comunicació i es mostrava contundent en afirmar: «Les víctimes són el primer. Tolerància

zero.» I afegia: «La tolerància zero va amb totes les conseqüències, no és una demagògia de cara a una estratègia comunicativa. És una realitat de l'exercici de la justícia i en l'exigència de l'exemplaritat de qui té un deure essencial de tenir-la. Les responsabilitats no són negociables en un delictes. Encara que només hi hagués un cas, ja seria greu, dolorós i mereix el rebuig amb contundència a accions que suposen l'abús de menors.»

Amb rostre compungit i especialment seriós, el portaveu de la CEE expressava «el dolor que això produeix en la comunitat cristiana, en la comunitat catòlica, i en qualsevol persona amb una sensibilitat i amb un sentit ètic fonamental. Vull subratllar el dolor, el pesar i la repulsa de suposats delictes com els denunciats. Al mateix temps, és una ofensa a la dignitat de les víctimes, és una ofensa a Déu i és un mal a l'Església i a la comunitat cristiana i, per descomptat, a la societat». En aquest sentit, assegurava, «cal una petició de perdó dels que estem obligats a un testimoni i a una exemplaritat en l'Església i en la societat». Igualment, mostrava la seva «proximitat, i solidaritat amb les víctimes i amb la comunitat diocesana de Granada».

El secretari de la Conferència Episcopal reflexionava sobre aquest assumpte dient que «això ens ajudi a una millor conscienciació i a treballar per la previsió, que això s'eradiqui i s'eviti. Això és un treball de tota la societat i en tots els col·lectius». Segons José M. Gil Tamayo, «els ministres de Déu tenen un deure especial d'exemplaritat i no tenen lloc a les files dels que serveixen a la comunitat cristiana, fent alhora de Crist cap i pastor del seu poble, uns mals comportaments que afecten aquells que els han estat confiats, especialment els més indefensos, com són els infants i els joves». Pel que fa a l'actuació de l'arquebisbe de Granada en aquest assumpte, Gil Tamayo subratllava que «està complint els protocols que estableix l'Església per a aquests casos. Ell ha mostrat el seu dolor i proximitat a les víctimes. Ha explicat com ha estat el seu seguiment i el seu coneixement. Gaudeix de tot l'afecte i de tota la credibilitat».

Finalment, subratllava «la nostra posició de reprovació absoluta si aquests fets han passat, de proximitat, de solidaritat amb les víctimes i de petició de perdó», i demanava «ser pacients i confiats en l'acció de la justícia».

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Granada

L'arquebisbat de Granada aparta els sacerdots acusats d'abusos

Redacció
Granada

Fa uns quants dies saltava la notícia als mitjans de comunicació, arran de l'acusació presentada davant del Vaticà per un jove de Granada que assegura haver patit abusos sexuals per part d'un grup de sacerdots de la diòcesi. Davant d'aquesta informació, l'arquebisbat de Granada ha emès una nota de premsa en la qual anuncia que ha apartat els sacerdots acusats d'abusos, i els ha retirat del ministeri.

L'arquebisbat explica que ha seguit «escrupolosament» el procediment previst per a aquests casos per la disciplina canònica i que ha aplicat «mesures cautelars» a aquests sacerdots.

També informa que ha enviat les conclusions de la investigació al Vaticà. Igualment, assenyalava que «atès que el denunciador és avui persona major d'edat i que, per tant, només ell tenia capacitat per formular la denúncia judicial, una vegada es va saber que aquesta havia estat interposada, l'arquebisbat es va posar a disposició de l'autoritat judicial per col·laborar en el que fos necessari, el que ha fet fins al moment».

La nota indica que l'arquebisbat, com molts fidels cristians, és conscient que la immensa majoria dels sacerdots «viuen exemplarment l'exercici del seu ministeri i ofereixen un testimoni preciós, de vegades heroic, de lliurament a Déu i als germans». I subratlla que a l'Església li «fa mal i li causa dolor immens que es puguin produir escàndols d'aquesta naturalesa, la certesa i l'abast dels quals haurà de determinar finalment l'autoritat en la investigació oberta».

L'arxidiòcesi assegura que s'ha sotmès als principis de la disciplina de l'Església: «Tolerància zero amb

Mons. Javier Martínez, arquebisbe de Granada.

«A l'Església li fa mal i li causa dolor immens que es puguin produir escàndols d'aquesta naturalesa»

els abusos i amb els qui els cometen; ajuda a les presumptes víctimes i, un cop provats els fets, a les víctimes si n'hi ha; cooperació amb les autoritats en l'establiment de la veritat i la justícia de forma que aquestes conductes aberrants, que l'Església rebutja i condemna, puguin evitar-se i eradicar-se.»

«Rebutgem l'abús de persones»

El president de la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. Ricardo Blázquez, davant de les preguntes dels periodistes, s'ha pronunciat sobre aquest cas d'abusos: «Evidentment nosaltres rebutgem absolutament l'abús de persones, d'infants particularment perquè tenen una gravetat singular. Estem disposats a col·laborar per descomptat, l'arquebisbe de Granada amb les autoritats, amb el Papa, amb la Cúria, amb els serveis de l'Església per a aquestes qüestions, i també amb els jutges.»

Madrid

Conclou l'Assemblea General de la Confer

Ivicon / Madrid

Ha finalitzat la XXI Assemblea General de la Confer (Conferència Espanyola de Religiosos) amb la celebració de l'Eucaristia presidida pel secretari de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica, Mons. José Rodríguez Carballo. El president de la Confer, Luis Ángel de las Heras Berzal, en el seu discurs de cloenda, ha assegurat que la participació ha estat una gràcia de Déu. «Ens

sentim agraïts, però també inquiets, compromesos i esperançats en la conversió de tots els religiosos i religioses.» Ha recordat les paraules del Papa que «ens diu que "no poden deixar les coses com estan". La vida religiosa d'Espanya vol estar en estat permanent de missió, per això ens hem apropat a altres ribes. Cal aprendre a mirar des de sota i viure amb els descartats per la desraó del món. Tot i que som menys i més grans, el Senyor vol continuar comptant amb nosaltres.»

CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 130€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions))
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet

Director general de la Fundació Pere Tarrés

La Cartoixa de Montalegre i el moviment de colònies i esplai

L'any 1998 l'arquebisbat de Barcelona va decidir el trasllat del Seminari Menor de la Conreria a la ciutat de Barcelona. Quedava sense ús un edifici de 12.000m² propietat de la Cartoixa de Montalegre que se'ns oferia a la Fundació Pere Tarrés per fer-hi colònies i activitats educatives com a Alberg de Joventut. La voluntat de servei a l'Església i certa dosi de rauxa ens portaren a acceptar la proposta després d'haver-la rebutjat una primera vegada. La Conreria, on s'han fet obres de millora importants, continua prestant avui els seus serveis i sent una referència per a milers de monitors, infants, grups parroquials, esportius...

A més de prestar un servei d'alberg des d'una identitat cristiana, la seva gestió ens ha aprofitat a una realitat poc coneguda com és la Cartoixa de Montalegre. L'explicació sobre què és la Cartoixa donava un toc sorprenent quan ensenyaves la Conreria a qualsevol visitant inquiet. Per al nostre món tan racional, quin sentit té una cartoixa? Què fan uns homes mantenint una vida eremítica quan són necessàries tantes mans per a la pastoral i l'acció social?

Amb els anys, la relació del Patronat, de força directius, d'amics de la Fundació amb la Comunitat de Montalegre, ens ha permès descobrir el sentit del carisma cartoixà. Ens ha permès relacionar-nos amb persones d'una gran categoria humana, amb formació universitària prèvia, majoritàriament, i una vida de compromís amb la societat. Homes amb un equilibri personal inusual i una vivència de la fe que, si no et permet comprendre la seva opció de vida, et porta com a mínim a respectar-la profundament. Participar en la celebració eucarística el dia de Sant Bru, fundador de la Cartoixa, compartir un funeral o una eucaristia, en la capella exterior, per celebrar 60 anys de sacerdoci de l'admirat pare Josep M. Canals, t'amaren d'una espiritualitat extraordinària que desitjaries per a tots els que estimes. El tracte

ordinari amb els pares priors Andrés Bravo Garcia, Manuel Maria Mendoza i actualment Jose Manuel Rodríguez és d'una delicadesa que necessàriament et qüestiona. La mare de Déu de l'Alegria, patrona de la Cartoixa de Montalegre i del Moviment de Colònies i Esplai, ens ha aprofitat, a través d'un alberg, a uns testimonis cristians excepcionals que ben segur influeixen en el tarannà de la gran organització que és la Fundació Pere Tarrés.

Saber escoltar

Joan Guiteras i VilanovaDegà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

El servent cansat

El Senyor, a l'evangelí de sant Lluc (17,7), explica la paràbola del servent que torna a casa, després d'una fatigosa jornada de treball, i que, cansat, ha de servir el sopar al seu amo, tal com li correspon per obligació. La comparança acaba així: «Igualment vosaltres, quan haureu complert tot allò que Déu us mana, digueu: "Som servents sense cap mèrit: no hem fet altra cosa que complir el nostre deure".»

Coneixia una persona que els diumenges solia dir: «Déu ja pot estar content, perquè he anat a missa.» Una anècdota significativa. El qui deia això era un home senzill. Suposo que sí, que Déu devia estar content del seu compliment dominical. Però, pretenc anar més enllà.

Podem tenir la il·lusió de pensar que la nostra vida només és nostra i que l'existència espiritual és

solament fruit del nostre esforç. Recordem la dita de Jesús: «Sense mi no podeu fer res.» La vida cristiana està centrada en Crist, el nostre Redemptor. Com les sarments que, per ser vives, han d'estar unides al cep. Els fruits de la nostra vida depenen de la unió amb Jesús. Fins i tot, l'esforç per estimar-lo i per fer bones obres.

Som servents de Déu. La major dignitat i la major alegria. Aquest servei no rebaixa la nostra dignitat, sinó que l'eleva. I som servents sense cap mèrit. La pregària, els sagraments, l'amor als germans, el compliment en el treball... són serveis. I són, per damunt de tot, gràcia. La gràcia divina precedeix sempre el ser i el fer humans.

Servents de Déu. Comporta una actitud espiritual oberta i la més gran de les alegries. Som servents humils, gent que, sense cap mèrit, no fem altra cosa que complir el nostre deure. Hi ha una expressió bonica en la pregària de l'Eucaristia: Senyor «us donem gràcies perquè ens heu fet dignes de servir-vos a la vostra presència».

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Camins que duen a Betlem...

Partint de Natzaret són tres. Em refereixo als més directes. La ruta actual més comuna per al transport públic va paral·lela i relativament propera a la costa. No crec que fos utilitzada en temps de Jesús. La més directa passa pel centre, travessa Samaria. La rivalitat entre jueus i samaritans la desaconsellava. El Mestre, pel que reflecteix l'evangelí, la va recórrer en poques ocasions, amb fracàs algun cop, amb èxit en d'altres (curació dels leprosos i diàleg i conversió de la samaritana, al costat del pou de Jacob, indret molt pròxim a l'antiga Siquem, a la capital Sebástiye i a Nablús). Si bé tenia els inconvenients a què m'he referit, gaudia del fet que travessava territoris de gran contingut històric per a Israel. Eren terres patriarcales, d'Abraham, que va sentir-hi el primer anunci de la història de la Salvació i se li va prometre un llinatge; les ruïnes de Betel i Silo, sense oblidar els indrets en què va jutjar Samuel, ni tampoc Modín, bressol i sepultura dels herois Macabeus. Maria no ignorava aquests paratges, el seu Magníficat l'havia pronunciat recordant germinalment el càntic d'Anna a Siló. Personalment, només en tres ocasions l'he resseguit. Actualment, d'aquestes terres en diem Cisjordània, però els israelians jueus en diuen els Territoris.

Josep i Maria, el genial matrimoni, seguirien probablement un altre itinerari, més llarg, però molt més segur. Sabem els viatgers de peu pla que no sempre la línia recta és el trajecte més curt. Sortint, doncs, del seu domicili, devien baixar en direcció al llac, deixant a l'esquerra el Tabor. Es tracta de la gran plana d'Esdrelon, escenari de les proeses, victòries i derrotes, de l'època dels Jutges. De la dissort de la filla de Jeftè i de l'enigmàtic i apassionat càntic de Jael. Devien caminar rodejats d'immensos camps de cereals (a aquesta regió encara avui se l'anomena graner d'Israel). En aproximar-se a Bet-Xèmeix, devien girar cap a la dreta seguint paral·lelament el curs del Jordà, sense arribar a aproximar-se gaire al riu. És un camí relativament solitari encara avui. Llegeixo que el govern d'Israel va organitzar fa pocs dies una unitat militar destinada a la vigilància d'aquest tram fronterer i el qualifica de desèrtic. Malgrat el que hem dit, ha estat habitat des d'èpoques prehistòriques. Posseeixo resquills de sílex, com a conseqüència de la rudimentària fabricació de puntes de fletxa, de jaciments arqueològics d'aquesta vall i de diversos milers d'anys anteriors a la nostra era. Gaudeix, per la seva proximitat al riu, de certa humitat, cosa que permet bons conreus hortícoles.

Segurament no devien anar sols, sense arribar a formar caravana. Solien unir-se els que caminaven en una mateixa direcció, per gaudir de la companyia i d'assistència mútua si els calia. Des d'abans de girar cap al sud, el terreny estava situat per sota del nivell de mar Mediterrani. No és que ells coneguessin aquesta dada, però les conseqüències biològiques i anímiques sí que les devien patir.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Sis mil llavors d'esperança

Pau VI va firmar al Vaticà el 28 d'octubre del 1965 el decret conciliar *Perfectae caritatis* sobre l'adequada renovació de la vida religiosa. Amb motiu de celebrar-se el 2015 els 50 anys de la promulgació del decret, el papa Francesc ha convocat l'Any de la Vida Consagrada, que comença el 30 de novembre del 2014, inici del temps litúrgic de l'Advent, i acaba el 2 de febrer del 2016, Jornada Mundial de la Vida Consagrada.

Qui no coneix religioses i religiosos de congregacions diferents? Qui no ha visitat un monestir buscant pau i silenci? Qui ignora la dedicació de religioses i de religiosos en l'àmbit de l'ensenyament, de la sanitat i de l'exclusió social? Qui no admira persones consagrades que són missioners a diferents països del món? Uns pocs són molt coneguts. La majoria es mou amb discreció, fora dels focus mediàtics. Són com el llevat en la massa. Ajuden a la transformació quasi de manera imperceptible. Són com el perfum, que dispersa l'aroma sense deixar-se veure gaire. Quan els necessites, solen estar al teu costat. Es troben com a casa seva a les perifèries del pensament, de la geografia, de la pobresa... El seu coratge profètic els empeny a assumir missions d'avantguarda. No és or tot el que lluu. També cometen errors, però globalment són una alenada d'aire fresc. No volen ser millors que els altres, sinó seguidors de Crist que viuen la vida comunitària en fraternitat. Se'ls valora pel que fan, però saben que l'important és ser i realitzar el somni que Déu té per a la seva vida.

En 50 anys han passat molt coses. L'Església i el món han experimentat diversos tsunamis que n'han sacsejat els fonaments més consolidats. Èpoques de progrés i benestar que no sempre han anat acompanyats de valors ètics. La preocupació

«Se'ls valora pel que fan, però saben que l'important és ser i realitzar el somni que Déu té per a la seva vida»

pels interessos terrenals ha relegat les ànsies religioses de molta gent. Secularització amb llums i ombres. La crisi econòmica actual ha estat un despertar dur. L'espiritualitat ressorgeix, a vegades, amb aparences de camuflatge. En aquests 50 anys, s'ha experimentat un descens important de vocacions, especialment en alguns països d'Europa o de zones adinerades. Alguns malastrucs voldrien prescindir de la vida consagrada perquè, a vegades, és incòmoda. El seu esperit de denúncia, no sempre lliure d'incoherència, fa nosa. El papa Benet XVI no va poder ser més clar: «La vida consagrada com a tal té l'origen en el Senyor mateix, que va escollir per a ell aquesta manera de viure pobra, verge i obedient. Per això la vida consagrada no podrà faltar ni morir mai a l'Església. Va ser volguda pel mateix Jesús com una part necessària de la seva Església.» A Catalunya hi ha en nombres rodons 6.000 persones consagrades. No venen optimisme. Transmeten esperança, que segons Vaclav Havel, «no vol dir estar segur que una cosa sortirà bé, sinó tenir la certesa que alguna cosa té sentit, no importa el resultat».

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«M'has tornat les ganes de viure»

Si seguïu els meus escrits setmana rere setmana, com sé que ho feu molts lectors de *Catalunya Cristiana*, recordareu un noi de la presó que em va impressionar molt, que em deia que no volia viure, que només desitjava morir... Sense família, sense nom registrat quan va néixer; amb un passat increïblement desgraciat i solitari, la presó se li havia convertit en una tomba de la qual no desitjava ni sortir. La frase —que jo ja havia sentit en un altre noi fa temps— em va arribar al cor: «Per què haig de sortir, si a mi no m'espera ningú, ni ningú no em troba a faltar?»

«M'ha arribat a dir que ha pensat que potser Déu l'estima i que ell no ho sabia»

Però avui he sentit el goig més gran que he tingut des de fa temps. Ha vingut fins a mi lleuger, com el nen que corre als braços de la seva mare, i després de fer-me un forta abraçada i quan ens hem assegut tots dos a parlar, m'ha agafat las dues mans entre les seves, i m'ha dit: «M'has tornat les ganes de viure.»

Us podeu imaginar el que he sentit dins meu? No sé què deuen sentir les mares quan donen a llum un nadó, el seu fill. Però el meu sentiment penso que s'hi deu assemblar molt.

M'ha parlat del seu passat com això, passat, i fins i tot m'ha dit que ara, quan comença a veure una llum per el seu futur, pensa que tot el que ha patit li ha de servir per convertir-se en un bé i per ser millor. M'ha arribat a dir que ha pensat que potser Déu l'estima i que ell no ho sabia. Que el fet de pensar que ja té algú que pensa en ell, que l'espera, que l'acompanya, li fa veure que no tot és fosc...

Jo havia de fer esforços per aguantar-me les llàgrimes. Hem passat una estona gaudint de la nostra amistat i, fins i tot, per què no?, deixant fer volar coloms, perquè, de tant en tant, és bo. La setmana vinent li portaré un quadern i començarà a escriure el seu passat per convertir-lo només en un record i transformar-lo. Gairebé no sap escriure, però m'ha demanat que jo li ho vagi corregint i així n'aprendrà... Quan, en sortir del mòdul, he pujat a veure el jurista que me'l va encomanar, li he dit que acabava de tenir una gran alegria. «Que li ha tocat la grossa?», m'ha dit. I, jo li he contestat: «I tant, la grossa del cor!» Quan li he explicat la conversa amb el noi, tots dos hem participat de l'alegria. I continuarem fent el possible i l'impossible per tal d'aconseguir un futur millor per al nostre amic.

Zoom

Eduard Brufau

El president dels Estats Units, Barack Obama, ha decidit aprovar la reforma migratòria en contra de l'opinió dels republicans, amb majoria al Congrés, partidaris de deportacions massives. A la pràctica aquesta iniciativa representarà la legalització de més de 5 milions de persones que es troben en situació irregular, la majoria d'origen llatinoamericà.

MONTSERRAT ALBERT I MONTANER

Ha mort cristianament a Barcelona,
a l'edat de 90 anys.

Va treballar com a recepcionista
de *Catalunya Cristiana*
del 1982 al 1990.

Se celebrarà una missa el 3 de desembre,
a les 20 h, a la parròquia de
Sant Isidor de Barcelona,
c/ Comte d'Urgell, 176.

Des del monestir

Pau i bé!

En la vida cristiana i, d'una forma molt més concreta en la Vida Consagrada, el Regne de Déu demana resposta i acollida, recordem la paràbola de Jesús en la qual s'identifica el Regne amb la Paraula, que és creadora de vida quan cau en un cor disposat a escoltar. D'igual forma la crida a seguir Jesús incondicionalment situa l'experiència espiritual de la vida consagrada en una constant novetat, perquè la paraula de Déu fa brollar la novetat de la vida dia rere dia. «Jo faig que tot sigui nou» (Ap 21,5). La Paraula és no solament enriquidora, ans constitueix un vessant inesgotable de creativitat i de novetat. La Paraula fecunda la terra del nostre cor i de la nostra intel·ligència a fi que nosaltres mateixes

fem visibles els fruits del Regne amb el nostre *testimoni*.

El *testimoni* sempre té com a referent la identitat més íntima de la persona; essent impossible deslligar la dimensió externa del *testimoni* de l'experiència interior que el fonamenta. Exterioritat i interioritat són les dues cares del veritable *testimoni* del Regne. Si no hi ha una experiència profunda d'identificació amb la novetat del Regne des de la pregària, el *testimoni* serà simplement una aparença, una paraula sense contingut, un cartell publicitari que avui hi és, i demà és substituït... La pregària és el lloc de l'experiència íntima i personal de Déu, Creador

d'una humanitat sempre nova. Experiència que, generació rere generació, engendra noves formes d'encarnar l'ideal de fraternitat, de comunió, de caritat dins de l'Església. I és, en l'Església comunitat de dones i homes, guiats per l'Esperit del Senyor, on la novetat vivencial del nostre *testimoni*, és signe sempre nou de la presència del Regne en l'aquí i ara concret de la vida del món. El seguiment del Crist Pobre i Crucificat exigeix *assimilar* la missió de Jesús com a *signe i testimoni* del que som. L'Esperit de Senyor ens crida a ser Paraula del Regne des de la novetat de vida, viscuda des del desposseïment i la disponibilitat. Us desitjo, de tot cor, «que la Paraula [...] regni en els vostres cors...» (Col 3, 15).

**Gna. Clara
Fernández,** *osc*
Clarissa de Vilobí d'Onyar

La sal de la terra

Deslliureu-nos de tot mal: mort digna

He anat a l'hospital a visitar un malalt, a petició de la família, poc abans de morir d'un càncer terminal. Em diu que no té dolor, sols que es troba fluix, que voldria curar-se. «A veure si m'arreglen altra vegada!», em manifesta. Fora de l'habitació la seva esposa em diu: «Quina pena, m'ha dit el metge que el porta que aquesta vegada no hi ha res a fer. I ell tan conscient que està! Sort que ara li posaran morfina perquè no s'assabenti de res. M'han dit que durarà com a màxim un dia.» Tota la família és creient, i així va ser l'enterrament.

Aquesta és la societat en la qual vivim. Penso: tan malament hem fet la formació? Com és

possible que es consideri «bona mort» i ajudar a «morir amb dignitat» el fet d'amagar a l'ésser estimat que s'està morint?, el fet de no deixar-lo ser ell mateix, prendre les decisions finals de la seva vida, permetre que faci un testament espiritual o unes voluntats últimes —a més de, si ho vol, un testament material—, que pugui acomiadar-se dels seus estimats?

Cal fer molts esforços per transmetre el tresor de la nostra fe i que la societat recuperi el sentit de la vida, no sols dedicada a guanyar diners i viure

bé; cal que l'etapa final de la vida es pugui viure amb veritable dignitat, que és amb la màxima consciència possible, sense dolor, podent acomiadar-se i havent expressat les últimes voluntats. La fe en Jesús, mort i ressuscitat, que ens ensenya que hi ha un altra vida en plenitud, ajuda molt a no tenir por de la mort, ja que no té la darrera paraula, i per tant, a morir en pau i deixar morir en pau. Esforcem-nos a transmetre aquest missatge guaridor, salvador. Resem amb sentit el Parenostre: deslliureu-nos de tot mal. No deslliguem les creences de la vida. Tinguem veritable fe, com Jesús ens demana pel nostre bé.

Joan Viñas
Membre numerari de la Reial
Acadèmia de Medicina
de Catalunya

Mirada al món

Ordenació diaconal

El dissabte 15 de novembre vam assistir a una ordenació diaconal. Va ser a Jish, un municipi de l'alta Galilea, al nord d'Israel, prop de la frontera amb el Líban.

El nou diaca era un estudiant de teologia a la Facultat Teològica Salesiana de Jerusalem. Pertany al ritu maronita o a l'església local establerta especialment al Líban des del segle V i que sempre ha estat en comunió amb Roma. És a dir, han estat sempre catòlics.

El nom de *maronita* ve del seu fundador sant Maron (o Maroun), monjo siríac que va viure al segle IV fins al començament del segle V. Visqué com a eremita en una cel·la enmig d'unes muntanyes del seu país i aviat atragué una colla nombrosa de deixebles, motivats pels seus miracles i la seva santedat. Així es va formar el primer nucli maronita. A causa de les lluites religioses del segle V, a partir del concili de Calcedònia, rebutjat pels sirians, els maronites es van anar desplaçant vers el Líban i allí van tenir una bona acollida de la gent, de molts pagans que es

convertiren i dels cristians que van abraçar sense problemes la fe i la litúrgia dels maronites.

Al segle VI ja estaven ben establerts i organitzats al Líban, però després hagueren de lluitar sovint contra els cristians sirians monofisites i contra els musulmans. Les muntanyes del Líban han estat sempre un refugi i una defensa dels maronites. Actualment són uns deu milions estesos per tot el món. A Israel se'n compten uns vuit mil i prop de dos mil viuen a Jish. Tenen com a cap el patriarca maronita que resideix a Beirut i tenen una litúrgia molt rica, teològica i poètica, on fàcilment es veu la influència dels monjos antics. L'ordenació va ser un esdeveniment per a la població de Jish, que té poc més de 3.000 habitants. El 55% són maronites, un 10%, melquites o grecocatòlics i el 35% restant són musulmans. Tots viuen en pau. L'església, gran i moderna, estava plena de gom a gom. La gent havia prepa-

rat la cerimònia amb molta participació de cants i de pregàries. Hi havia una vintena de sacerdots concelebrant amb el bisbe. Tota la funció va ser en àrab. A diferència de les ordenacions llatines, que es fan després de l'evangeli i de l'homília, la del nostre diaca es va fer, en ritu maronita, abans de la comunió. Un detall que ens va sorprendre pel seu significat va ser que, durant el moment de l'ordenació, el bisbe tenia posada una mà sobre el cap del diaca i l'altra sobre el pa i el vi consagrats en la missa.

La nostra comunitat de Ratisbonne (Jerusalem) hi va participar en ple: uns 50, entre professors i estudiants. Va ser una agradable sorpresa per a la gent de Jish.

Per als que coneixen la història antiga, Jish s'anomenava Giscala en temps de Jesús, i va ser la pàtria d'un dels caps de la revolta jueva contra Roma (66-74), el famós Joan de Giscala. Segons el testimoni de sant Jeroni, sant Pau va viure un temps a Giscala i després va emigrar amb els seus pares a Tars de Cilícia.

Joan Maria Vernet
Salesià des de
Jerusalem

Murs, barreres i ponts

El 9 de novembre passat, dia en què es commemorava el 25è aniversari de la caiguda del mur de Berlín, milers de persones van celebrar «la fi de la divisió ideològica d'Europa i de tot el món», com bé el va definir el papa Francesc. Tanmateix, encara hi ha murs que separen i divideixen la humanitat. Barreres materials imposades que aïllen físicament i que transgredir-les comporta posar en perill la vida, però també murs espirituals que autoaixequem en les nostres consciències quan ignorem el proïsme, quan ens abstenim de buscar solucions a problemes de la petita comunitat en què ens movem, quan mirem cap a una altra banda, quan no ens interessen les necessitats de l'altre...

Per a molts, el veí no és el «proïsme» i l'altre no és el «germà». Perquè la comunicació i l'entesa sigui possible, no podem posar maons que aixequin parets. Si cadascú es manté aïllat en la seva urna amb forrellat d'egoisme, continuaran existint barreres infranquejables. Cal tirar a terra murs i construir ponts.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

En el punt de mira del terror

Tres de cada quatre persones al món que pateixen persecució per raó de fe són cristians. I això passa no només als països musulmans, on s'han intensificat els atacs als que professen la fe de Crist, sinó que també els estats totalitaris, des de la Xina a Eritrea, tracten amb especial

Dutxes al Vaticà

A iniciativa del papa Francesc, s'estan construint dutxes públiques a la plaça de Sant Pere per a ús dels que no tenen sostre. És una necessitat i així l'ha percebuda. Al carrer on jo visc, un dels rodaments que veiem cada dia ens demana no solament alguna cosa per esmorzar, sinó també si podem contribuir a pagar-li la visita que necessita per anar a l'odontòleg.

Tenim mancances en la nostra societat que no podem permetre-les. Hem contribuït a formar una societat endèmica d'afectes, pobra de sentiments, injusta i egoista per a totes aquelles coses que no ens afecten. No podem oblidar que ningú no ha nascut amb dret a la misèria, ningú no té dret a no tenir una casa, ningú no té dret a pensar que ja fa tot el que li pertoca. Podem fer-hi més! Hem de fer més! Segur que molts ja ho fan!

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

crueltat els cristians. Una religió que pregona la llibertat i la fraternitat de tots els éssers humans, sense distinció de races o pobles, que afirma la salvació per a tothom, és un formidable adversari per a les tiranies de qualsevol classe. No us sembla?

SUSO DO MADRID
La Corunya

Recordant Mn. Joan Rovira

Mn. Joan Rovira Rodríguez, rector de l'església de Sant Ramon de Penyaforat, va morir el 29 d'octubre passat. El seu cor, el seu gran cor, va deixar de batejar. Va arribar fa nou anys procedent de Sant Andreu de Llavaneres.

El vaig conèixer el febrer del 2008, quan va celebrar la missa exequial de la meua mare. Les seves paraules emotives em van captivar.

Les seves profunds homilies, sobretot quan se sortia del guió, la seva veu vibrant i sensible, no et deixaven mai indiferent, calaven fons. Fàcilment t'hi senties identificada, a vegades fins a l'emoció. De caràcter impulsiu i oratòria fàcil, les paraules li sortien del cor.

Temps després, vaig començar a anar a la celebració del diumenge a la nit. A la sortida ens reuníem a l'atri. Érem cinc o sis; compartíem inquietuds però sobretot solituds. Se'ns feien les deu de la nit i ens acomiadàvem amb tristesa. Ara res ja no tornarà a ser igual.

Mn. Joan, li demano que m'ajudi a practicar les seves homilies, a resar el Parnostre com si fos la primera vegada, i també a Mn. Carles. La veritat, mossèn, la meua vida cristiana va canviar quan el vaig conèixer. Guardí'm un raconet al cel. Sempre el recordaré.

ADELA VIVES
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Pregària i problemes

Fa anys que vaig deixar de pregar. Darrerament, gràcies a un grup d'oració, torno a pregar assíduament. Però em sorprèn constatar que des que he tornat a pregar tinc molts problemes: de salut, de feina, de família... No sé pas què pensar, perquè si reso, Déu m'hauria d'ajudar més. Quin sentit té pregar?

Observi al voltant seu: qui no té problemes en un moment o altre de la vida? La vida porta dificultats, contratemps i problemes. La diferència la marca la manera com els afrontem, amb quin esperit els assumim. Ser cristià, tenir fe, o pregar, no ens eximeix dels problemes que pateixen la majoria dels mortals. Però la fe i la pregària ens els fan veure i viure d'una altra manera. Amb molta pau i esperança, sabent que sempre estem en mans de Déu i que els problemes no tindran mai la darrera paraula. Sant Pau escrivia als cristians de Tessalònica, angoixats pel gran problema de la mort, que «no ploressin sense esperança». No els diu que no plorin, sinó que ho facin amb esperança. No dubti que tots aquests problemes que ara té pregant també els tindria sense pregar. Més ben dit, serien pitjors sense resar perquè la pregària quan és autèntica ens ajuda a afrontar els problemes amb sentit i esperança. El patiment forma part de la vida en aquest món però no hi ha res pitjor que patir sense sentit ni esperança. No podem confondre la pregària amb una mena de mantra o talismà que ens evita les contrarietats i l'esforç d'afrontar-les cristianament, és a dir, perseverant a fer la voluntat de Déu en les circumstàncies que el Senyor determini. Fa poc, el cardinal Barbarin declarava que «la pregària no és el darrer recurs de l'Església sinó el primer deure del cristià».

Quin sentit té pregar? El té tot. Potser si en la pregària, en lloc de buscar-nos a nosaltres mateixos, busquéssim Déu i el seu disseny, entendríem millor aquest aspecte fonamental de la vida cristiana. Ens preocupem massa per la pregària de petició, i la limitem sovint a aspectes molt secundaris i oblidem dimensions tan fonamentals com ara l'adoració i la lloança que hem de tributar constantment a Déu, així com l'acció de gràcies. Amb això no dic que no haguem de demanar, però demanem el que Déu mateix ens suggereix en el Parnostre i no oblidem implorar dues coses fonamentals: la llum del Sant Esperit per conèixer què vol el Senyor de nosaltres i la força necessària per dur-ho a terme. Tota la resta ens vindrà donat.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp
(Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

25 anys de la mort de Magdeleine de Jesús, fundadora de les Germanetes de Jesús

Núria

Germaneta de Jesús

El 6 de novembre passat, les Germanetes de Jesús vam celebrar amb joia arreu del món els 25 anys de la mort de Magdeleine de Jesús, fundadora de les Germanetes de Jesús. Vam recordar la dona que tant ens ha marcat i que és un do, no només per a nosaltres, sinó per a l'Església, i gosaria dir per a la humanitat sencera.

Magdeleine, d'humana, va ser-ne molt, i també una gran mística, encara que no ho deixés traspuar... Se'ns mostrava com el que era: una dona bondadosa, senzilla, feble de salut però enèrgica de temperament, amb gran fe i determinació. Una força interior la movia i ella es deixava fer.

No podia suportar ni els murs ni les barreres entre els humans, fossin barreres de religió, de classes, de nacions o de races. Ella estimava tothom, i sentia preferència pels pobres, els marginats, les minories ètniques, els que no compten. El dia que la vam enterrar a Tre Fontane va caure el mur de Berlín. Ella ho havia desitjat tant!

Magdeleine va començar la Fraternitat enmig d'un grupet de famílies nòmades del Sàhara algerià, que la van acollir, estimar i ajudar sempre. Tots ells musulmans. Nosaltres hem nascut d'aquesta amistat mútua i seguim aprenent dels nostres germans musulmans. Ens estimem diferents. Per això ens fa tant de mal quan veiem com avui dia sovint es confon l'islam amb els islamistes. Aquests, al contrari dels musulmans, són integristes amb una violència cada cop més extrema.

Pensem, per exemple, en el que anomenem «Estat Islàmic». D'on ha sortit? D'on va sortir Bin Laden i companyia? No deu ser que els «poderosos»

munten els conflictes per vendre les armes que ells mateixos fabriquen? Les ofereixen als diferents bàndols per esclafar pobles sencers innocents, com ara l'Iraq, l'Afganistan, Síria o Líbia per enriquir-se, apoderar-se del petroli, per estratègia... Quin dolor! L'antiga Mesopotàmia, bressol de cultures i religions, aixafada i destruïda per mercenaris vinguts d'arreu! Pagats per qui? Qui mou tot això? És ben trist i totalment injust.

Viure l'Evangelí

La germaneta Magdeleine se sabia de memòria l'Evangelí, fins i tot en llengua àrab. Estimava tant Jesús rebut (en somni o visió) de mans de la Mare de Déu, la qual, ja en el noviciat, se li va com «incorporar». De petita, havia viscut els terrors de la Primera Guerra Mundial. Va quedar-se sense casa, sense poble i sense família, llevat de la mare, a la qual no va abandonar mai. Durant la Segona Gran Guerra, ella mateixa va ser acorralada pels soldats francesos i va estar a punt de ser afusellada enmig del carrer.

Sensible al sofriment dels altres i amb el desig d'ajudar Jesús salvador del món, pregava intensament. Les nits de dijous a divendres, quan era a la capella de l'Abiodh (Algèria), revivia, com tants altres místics de la història, la Passió del Crist... Mai no ens en parlava. A les dues o tres germanetes que van ser-ne testimonis alguna vegada, els va demanar que no diguessin res a ningú. Una d'elles encara viu i continua callant...

El poc que en sabem va ser pel pare Voillaume, a qui ella ho va confiar. Però quan ell ens en va parlar en una reunió a Tre Fontane, Magdeleine de Jesús ja havia passat a millor vida.

Joaquim Cervera Pavía, novici al monestir de Poblet

Roberto Lloréns Reig

Joaquim Cervera Pavía, de Patró (Vall de Gallinera), estava radiant d'alegria; la felicitat quedava reflectida a la seva cara. El motiu no era per a menys: vestia l'hàbit de monjo del Cister, de l'orde de sant Benet.

El dia de Tots Sants, a l'assent del matí, entràvem a l'església del monestir de Poblet; mitja hora més tard es resaven les laudes. Quan encara sonava l'última campanada, va aparèixer el nostre amic Joaquim. Venia de l'interior del monestir i anava vestit de seglar; caminava entre els monjos, que prenien seient a l'atri.

El pare Rafael B., mestre de novicis, ens convidava a seguir-lo a l'interior del monestir. Accedim per una porta lateral i caminem per la zona de clausura, prohibida als seglars i sobretot a les dones. L'ocasió permet una excepció i al final entrem en la Sala Capitular.

La Sala Capitular estava presidida per l'abat, Josep Alegre; al seu costat, el bàcul, símbol de poder del pastor de la comunitat religiosa. Els monjos el rodejaven, asseguts a tots dos costats. Quan ja tots estaven congregats i asseguts en els seus respectius llocs, es va donar inici a la celebració del ritu del noviciat canònic.

L'abat va dir: «El nostre auxili és el nom del Senyor.» Els presents responguérem: «Que ha fet el cel i la terra.» Va ser llavors quan en Joaquim va entrar acompanyat pel mestre de novicis. Es va prostrar en el sòl, davant de l'abat, el qual li va ordenar que es posés dret, i allí es va quedar, dempeus, al centre de la sala. En aquell moment l'abat li digué: «Què demanes?» Joaquim respongué: «La misericòrdia de Déu i de l'Orde.»

Hàbit de novici

La celebració i el ritual continuen. En un dels moments, en Joaquim va pujar a l'estrada i es va situar davant de l'abat. Aquest li va treure l'anorac i la camisa, i amb tota solemnitat el va vestir amb l'hàbit de novici. A partir d'aquell moment va continuar el ritual assegut, juntament amb els seus germans, els monjos.

Per un moment, em va passar per la ment els mesos que el meu amic

ha passat entre els monjos: mesos de prova, d'aprenentatge, de coneixement... Ha passat per tots els treballs que es fan a la comunitat, uns més agradables i altres menys, però, segons m'havia dit, «tots els faig molt content i mirant els monjos, ja que aquest treball que jo faig avui, demà un altre germà el farà per mi».

Fins a arribar a aquest moment de la Sala Capitular, hi va haver un capítol de la congregació on en Joaquim no va estar present. Va ser

el capítol en què l'abat va preguntar a tots els monjos si admetien en Joaquim a l'Orde. Els monjos respongueren a la pregunta de l'abat i van disposar un fèsol blanc si estaven a favor de la seva admissió o un fèsol negre si hi estaven en contra. Els vots (fèsols) els anava recollint en una tassa l'últim novici admès a l'Orde. El Senyor, l'Esperit Sant i sant Benet no pogueren influir de millor manera en la votació. Finalment es complia una de les aspiracions més grans d'en Joaquim: ser monjo. Durant anys diverses circumstàncies familiars van endarrerir la crida de Déu nostre Senyor.

Al·leluia! Avui, als seus 57 anys, en Joaquim és ja novici. Se'l veia feliç i content, vestit amb seu immaculat hàbit blanc. Ja estava admès i era un membre més de l'Orde del Cister, fundat per sant Benet; la seva estança fins a la fi dels seus dies serà el monestir de Poblet.

Ara la pregària i el treball (*ora et labora*) seran la seva constant.

Paraula i vida

La vida religiosa, al cor de l'Església

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Aquest diumenge en què comencem el temps d'Advent, és a dir, el camí de preparació espiritual per a la celebració de la festa de Nadal, voldria parlar de la vida religiosa i la seva importància per a la vida de l'Església i per al bé de la nostra societat.

Recentment ha estat a Barcelona un arquebisbe que és també religiós franciscà. És de Galícia. Els superiors dels ordes i les congregacions més importants de l'Església catòlica el van elegir president del seu organisme coordinador —la Unió de Superiors generals dels ordes i les congregacions— i el papa Francesc, com assumint aquesta confiança dels superiors majors, l'ha nomenat arquebisbe i l'ha posat com a segon responsable —després del cardenal prefecte, el brasiler João Braz de Aviz— de la Congregació per als Religiosos de la Cúria romana.

Aquest arquebisbe va dir, durant la seva visita a Barcelona, que quan rep els bisbes que fan la

visita *ad limina* quinquennal i arriba el moment de parlar dels religiosos, els diu als bisbes: «S'han preguntat què serien les seves diòcesis sense la presència dels religiosos i les religioses i de les seves obres?» Aquesta és una pregunta que ens hauríem de fer tots, i puc dir que personalment me l'he fet i me la faig sovint, perquè estic molt convençut que els religiosos i les seves obres són un gran bé no només per a l'Església sinó també per a tota la societat.

Recordo això perquè aquest diumenge comencem el que s'ha anomenat *Any de la Vida Religiosa*: les celebracions del qual es perllongaran durant tot el 2015 i fins al 2 de febrer de 2016, data en què s'escau la Jornada Mundial de la Vida Consagrada.

És veritat que moltes institucions de vida consagrada troben dificultats entre nosaltres per manca de vocacions. En altres indrets de l'Església no es dona aquesta mancança com entre nosaltres. Què

podem fer? En primer lloc, estimar aquest do de Déu per a l'Església i per al món que són els homes i les dones que, per amor a Déu i als germans, viuen més radicalment l'exigència del baptisme i segueixen radicalment Jesús en la castedat, la pobresa, l'obediència i la vida en comú. Elles i ells han sentit la invitació del Senyor que diu: «Vine i segueix-me».

El papa Francesc, que com a jesuïta procedeix de la vida religiosa, ens proposa la celebració d'aquest Any dedicat a la vida consagrada perquè comprendre aquesta vocació i aquest estil de vida ens ajuda a comprendre la naturalesa íntima de tota vocació cristiana i l'aspiració de tota l'Església, que, com a esposa de Crist, tendeix cap a la unió amb el seu únic Espòs i cap al compliment de la seva voluntat. La vida consagrada és un do preciós i necessari també per al nostre temps i per al futur del Poble de Déu, perquè pertany íntimament a la seva vida, a la seva santedat i a la seva missió.

Als quatre vents

Ets tu el qui ha de venir?

En un dels seus relats, Goethe recorda una celebració de la festivitat de Sant Roc al costat del Rin. Feia anys que no se celebrava, a causa de la interrupció que van suposar les guerres napoleòniques. L'escriptor narra l'alegria que observava a la cara dels adults pel fet de poder celebrar una festa popular i molt estimada. En canvi els més joves no expressaven cap emoció especial. Aquests, conclou Goethe, no tenien gaire cosa per celebrar perquè no tenien res per recordar.

Benet XVI es va valer d'aquesta cita literària per a referir-se a l'alegria de l'Advent. Els qui tenen memòria del que suposa el naixement de Jesucrist, de l'emoció que desperta en ells cada any el Nadal, s'alegren que Jesús estigui a prop en la litúrgia de l'Església. Veuen tot el sentit en aquestes quatre espelmes que s'encenen, una cada setmana, per

representar aquesta proximitat cada vegada més gran.

Per contra, els qui no han experimentat abans l'alegria de la fe (siguin joves o no), veuen l'Advent com un temps més. I avui són molts els qui no esperen Jesucrist perquè no el coneixen, no el tracten en el diàleg íntim de l'oració. No el busquen perquè no han sentit parlar d'ell amb paraules de veritat. No actuen com els deixebles de Joan quan van preguntar a Jesús: «Ets tu el qui ha de venir?»

Però Jesús no espera que el cridin. Acudeix sempre i es manifesta en tot moment, de manera particular en aquestes dates pròximes al Nadal. La seva presència és visible als carrers, a les botigues, en els ornaments. Fins i tot es nota en el comportament de les persones, que es tornen més solidari-

es, més alegres, com ho han fet notar tants escriptors, des de Dickens fins al nostre Folch i Torres o Josep Maria de Sagarra.

L'Advent és un temps d'esperança, també d'aquelles persones que esperen Crist sense saber-ho. El trobaran en el testimoni dels cristians que s'expressa en la veritat i la caritat. En la veritat d'una vida senzilla i conseqüent amb les conviccions de cadascú; però, sobretot, en la solidaritat amb les persones més necessitades: amb els aturats, amb els malalts, amb els angoixats, amb les persones soles.

Els cristians hem de ser sembradors d'esperança. Demanem a la Mare de Déu d'Advent, en aquestes dates tan propícies, que sapiguem preparar els camins del Senyor i transmetre el seu amor als qui ens envolten.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

LA CRISI DE VOCACIONS POSA EN PERILL LA PRESENCIA SECULAR DE LES GERMANES

Guardianes de Pedralbes

Carme Munté

Fotos: Agustí Codinach

Us heu preguntat mai què seria del reial monestir de Santa Maria de Pedralbes sense la comunitat de monges clarisses que li dóna vida des del 3 de maig del 1327?

Hi ha persones que s'ho pregunten, i a les quals aquesta qüestió els interpel·la i preocupa. A les mateixes germanes clarisses, evidentment, els preocupa qui les rellevarà en el futur davant d'una comunitat que es redueix a marxes forçades i on la germana més jove ja supera els 50 anys. Però també s'ho pregunta la historiadora Anna Castellano-Tresserra, conservadora en cap del Museu Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes, que conclou que el futur de la vida religiosa a Pedralbes ja no depèn només de les germanes, sinó de totes les persones que treballen, tenen cura i s'estimen aquest llegat cultural i religiós imprescindible per entendre la història de Barcelona i de Catalunya en els darrers sis segles.

Per a Anna Castellano-Tresserra, aquesta missió ha esdevingut un projecte personal. Li ho deu a sor Pierrette Prat, la qui fou abadessa de Pedralbes, que va morir el 5 de juliol passat.

«Sor Pierrette era una dona molt vital i carismàtica. Creia que aquest monestir seguiria endavant i que segurament s'acabaria trobant una solució», explica amb emoció. «Tenia 88 anys quan li van diagnosticar un càncer, i va decidir sotmetre's a la quimioteràpia només amb la voluntat de continuar servint la comunitat. Volia veure solucionat aquest problema de les germanes del monestir i també la situació del país. Amb això estem...», afegeix Anna Castellano-Tresserra. «Li vaig prometre que no defalliríem. No sé qui ho ha de fer; només demano que qui pugui hi faci alguna cosa.»

Dones de Pedralbes

El monestir de Santa Maria de Pedralbes, construït al segle XIV, va ser un projecte personal d'Elisenda de Montcada Pinós. Havia estat la tercera esposa del rei Jaume II, l'única que no provenia de la reialesa, no havia tingut fills i, per tant, sabia que el seu lloc, un cop vídua, no era precisament el de la cort, tot i que tenia el suport dels fills del rei i també es va saber agençar la protecció del Consell de Cent.

Per això, seguint l'exemple d'altres reines, va fundar el reial monestir de Santa Maria de Pedralbes als terrenys que ocupava un antic mas apartat del brogit de la ciutat emmurallada.

La reina hi va destinar tota la seva riquesa personal i va veure acomplert el seu desig. Un cop vídua, va viure els darrers anys en un palauet adjacent que, en morir, va ser enderrocat. I tal com tenia

MONTSERRAT CASAS

ABADESSA DE PEDRALBES

«Em dol veure que ens reduïm d'aquesta manera i que ningú no se'n preocupa. Amb tot, Nostre Senyor vetlla per nosaltres i ens ajudarà»

ANNA CASTELLANO-TRESSERRA

CONSERVADORA EN CAP

«L'Església no es pot permetre que un monestir com el de Pedralbes es quedi sense religioses»

previst, va ser enterrada en un panteó reial que comunica tant amb l'església com amb el claustre. Encara un darrer desig d'Elisenda de Montcada s'ha fet realitat al llarg dels anys: les monges sempre han resat per la seva ànima.

Però la reina va ser només la primera d'un reguitzell de dones que al llarg de la història han deixat la seva empremta i han situat el monestir en el panorama cultural europeu.

Un dels moments de gran esplendor va ser a finals del segle XIX, en temps de sor Eulàlia d'Anzizu, neboda del comte Eusebi Güell. Aquesta dona jove i culta, que podria haver trobat un bon marit, va decidir, en canvi, entrar a la vida religiosa i aportar al monestir de Pedralbes el seu dot i la seva elevada

formació cultural. Amb ella i els intel·lectuals del seu entorn, Pedralbes va recuperar la catalanitat que li havia estat usurpada a partir del segle XV amb la dinastia dels Trastàmara. Amb Eulàlia d'Anzizu, Pedralbes vivia la seva particular Renaixença.

«Si no hagués estat per ella, potser avui dia no seguiria viu aquesta monestir», conclou Castellano, que posa en relleu l'aportació de totes les dones provinents de famílies benestants de la ciutat i del país, amb un nivell cultural elevat, a les quals la seva entrada al monestir els va permetre desenvolupar-se.

Comunitat actual

Des d'aquell remot 26 de març del 1326, quan es va beneir la primera pedra, amb l'assistència del matrimoni reial, el monestir ha mantingut a recer del pas del temps i de totes les vicissituds històriques no únicament la seva esplèndida arquitectura gòtica sinó també la vida de les clarisses. Però el que el pas del temps o les turbulències socials, polítiques, econòmiques i militars no han pogut ensorrar, està a punt de fer-ho la crisi de vocacions que afecta tota l'Església però encara amb més força la forma de vida contemplativa.

Montserrat Casas és l'actual abadessa de la comunitat de clarisses, formada per només deu germanes provinents també de la comunitat de Lleida. Amb enyorança, recorda quan va entrar al monestir. Era l'any 1955 i eren un total de 50 germanes.

«Em dol molt veure que ens reduïm d'aquesta manera i que ningú no se'n

preocupa. Amb tot, Nostre Senyor vetlla per nosaltres i ens ajudarà», exclama l'actual abadessa, que lamenta que no es tingui prou en consideració què suposa que aquest monestir es quedi sense presència religiosa. «Ens diuen que no passa res, que també altres comunitats han hagut de tancar, però nosaltres creiem que no és el mateix», conclou.

Consell de Cent

Tal com va ser el desig fundacional de la reina Elisenda de Montcada, l'Ajuntament de Barcelona sempre ha tingut una protecció i cura especial per les germanes clarisses. L'any 1983 la comunitat va cedir l'antic monestir a l'Ajuntament perquè el mantingués, en tingués cura i l'obris a la ciutat. Des de llavors, les clarisses viuen en un convent construït en l'espai de l'antic hort, des d'on prossegueixen amb la seva vida contemplativa de pregària seguint el carisma de santa Clara d'Assís.

«Les monges clarisses continuen sent les guardianes del reial monestir de Santa Maria de Pedralbes. Sense el seu esperit, el museu no seria el mateix», afirma Anna Castellano-Tresserra, que destaca la generositat de la comunitat en cedir el monestir a l'Ajuntament de Barcelona i, de retruc, al conjunt de la ciutat. Sense les religioses, Pedralbes seria com Santes Creus, pedres que ens parlen del passat però mancades de l'esperit i de la fe que les va construir.

«Hem d'evitar que Pedralbes es quedi sense religioses», conclou la conservadora en cap, que a tall d'exemple esmenta l'anècdota d'un nen que visitava el recinte amb l'escola. «En veure una monja es va quedar garratibat, gairebé com si hagués vist un fantasma, es pensava que totes eren mortes...», exclama. Evitar que l'anècdota es faci realitat sembla que ara està en mans de tots.

«La societat està àvida de fars espirituals i de vegades cerca en llocs molt allunyats el que podria trobar més a prop», expressa Anna Castellano-Tresserra. «La gent jove no sent rebuig pel missatge de l'evangeli, simplement el desconeix. Hi ha molta gent que no acaba d'entendre el paper d'aquestes dones. Elles són conscients que no han de tenir el mateix paper que havien tingut, ni viure aïllades, poden portar vida contemplativa i vida activa, com els monjos de Montserrat, però això ha quedat amagat pel fet de ser dones. Si una noia té ganes de créixer com a persona i de formar-se, de conrear la seva interioritat i de portar una vida de pregària, aquest lloc li pot resultar molt atraient.»

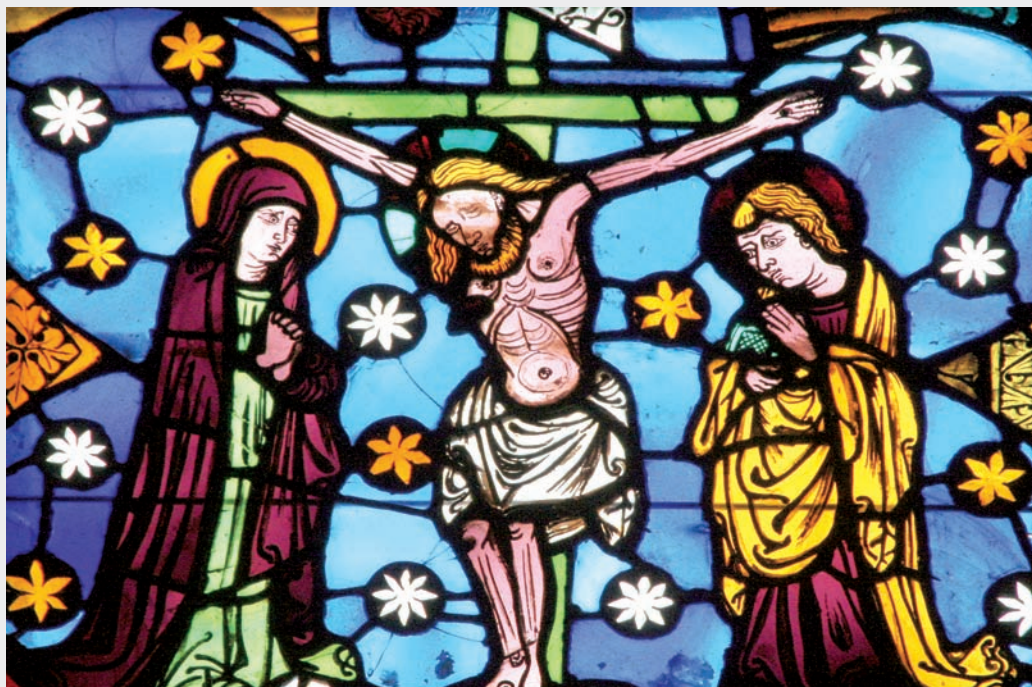
I acaba conclouent que «l'Església no es pot permetre que un monestir com el de Pedralbes, amb la seva història i significació, es quedi sense religioses. Les religioses li donen vida i això ho copenem tots».

ANES CLARISSES AL REIAL MONESTIR

Les joies del monestir

El reial monestir de Santa Maria de Pedralbes, joia de l'art gòtic català, està cedit a l'Ajuntament de Barcelona i forma part de l'àmplia oferta turística cultural de la ciutat. S'inclou en totes les guies turístiques i, de fet, gairebé és més valorat i conegut pels estrangers, que no pas pels mateixos veïns de Barcelona, que encara creuen que és un monestir de clausura. Per això, des de l'Ajuntament es fan molts intents per donar a conèixer entre els mateixos barcelonins aquest patrimoni cultural i religiós fonamental. També s'hi fan moltes activitats com el cicle Diàlegs de Pedralbes.

Entre les joies que ofereix el monestir podem destacar:

ESGLÉSIA

És un gran espai d'una sola nau, senzill i diàfan, com correspon a l'arquitectura franciscana. Un punt a part mereix el conjunt de vitralls gòtics recentment restaurats, que destaquen per la seva unitat estilística i qualitat tècnica.

CLAUSTRE

Es tracta del claustre gòtic més gran d'Europa. Presenta la senzillesa pròpia dels claustres franciscans, despullat d'arquitectura, però també permet pensar que devia estar ornamentat de pintura mural.

CAPELLA DE SANT MIQUEL

De dimensions modestes, presenta una altra joia al seu interior. Es tracta d'un conjunt de pintures murals sobre la vida de Crist, els goigs de la Mare de Déu i sants franciscans, d'estil gòtic italià, el precedent del Renaixement. Actualment es troba en procés de restauració. És previst d'inaugurar la restauració el 3 de març del 2015.

TOMBA DE LA REINA ELISENDA

És excepcional pel bon estat de conservació i pel fet de ser doble, és a dir, d'una banda comunica amb l'església, i de l'altra, amb el claustre. En la primera, Elisenda de Montcada apareix vestida de reina i, en la segona, porta l'hàbit franciscà.

PER A MÉS INFORMACIÓ:

Baixada del Monestir, 9
08034 Barcelona
Tel. 93 256 34 34
monestirpedralbes@bcn.cat

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 2)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 1)

NOVEMBRE

Comença el temps d'Advent

30. DIUMENGE
- Diumenge I d'Advent, Morat. Lectures: Isaïes 63,16b-17.19b;64,2b-7 / Salm 79 / 1 Corintis 1,3-9 / Marc 13,33-37
SANTORAL: Andreu, apòstol; Justina, vg. i mr.
3. DIMECRES
- Sant Francesc Xavier, Blanc. Lectures: Isaïes 25,6-10a / Salm 22 / Mateu 15,29-37
SANTORAL: Cassià, mr.; Sofonies, prof.; Magina, mr.
4. DIJOUS
- Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 26,1-6 / Salm 117 / Mateu 7,21.24-27. O bé: Sant Joan Damascè (ML), Blanc.
SANTORAL: Ada, vg.; Bàrbara, vg. i mr.; Bernat, b. i card.; beat Francesc Gálvez, prev. i mr.

DESEMBRE

1. DILLUNS
- Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 2,1-5 / Salm 121 / Mateu 8,5-11
SANTORAL: beat Carles de Foucauld, rel.; Edmon Campion i Robert Southwell, mr.; Eloï, b.; Natàlia, mr.; Naüm, prof.
2. DIMARTS
- Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 11,1-10 / Salm 71 / Lluc 10,21-24
SANTORAL: Bibiana, vg. i mr.; Elisa, vg.; beata Maria-Àngela Astorch, rel.; Silvà, b.
5. DIVENDRES
- Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 29,17-24 / Salm 26 / Mateu 9,27-31
SANTORAL: Crispina, vg.; Dalmau, b.; Guerau de Braga, b.; Sabas, ab.
6. DISSABTE
- Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 30,19-21.23-26 / Salm 146 / Mateu 9,35-10,1.6-8. O bé: Sant Nicolau (ML), Blanc. Vic: Santa Carme Sallés (ML), Blanc.
SANTORAL: Asel·la, vg.; Fortià, mr.; Pere Pasqual, b. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge I d'Advent

Lectura primera	Is 63,16b-17.19b.64,2b-7	Salm responsorial	79
<i>Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu!</i>		Pastor d'Israel, escolteu-nos. Vós que teniu querubins per carrossa, desvetlleu el vostre poder, veniu a salvar-nos.	Déu per vosaltres, pensant en la gràcia que us ha donat en Jesucrist. De tot us ha enriquit en ell: de tot do de paraula i de coneixement.
Lectura del llibre d'Isaïes:		R. Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada, i serem salvats.	El testimoniatge que doneu de Crist s'ha refermat tant entre vosaltres que no us manca cap mena de do, mentre viviu esperant la manifestació de Jesucrist, el nostre Senyor. Ell també us mantindrà fermes fins a la fi, perquè el dia de Jesucrist, el nostre Senyor, sigueu trobats irrepressibles. Déu és fidel, i és ell qui us ha cridat a viure en comunió amb el seu Fill Jesucrist.
Vós, Senyor, sou el nostre pare, el vostre nom és, des de sempre, El-nostre-redemptor. Senyor, per què deixeu que ens desviem dels vostres camins, que els nostres cors s'obstinin a no creure en vós? Reconcili-eu-vos amb nosaltres per amor dels vostres servents, per amor de les tribus que heu pres per heretat. Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu, si davant vostre es fonguessin les muntanyes!		Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta. R.	Al·leluia SI 84
Cap orella no ha sentit ni cap ull no ha vist mai un Déu, fora de vós, que salvés els qui esperen en ell. Vós veníeu a trobar els qui feien el bé i es recordaven dels vostres camins.		Que la vostra mà reposi sobre l'home que serà el vostre braç dret, el fill de l'home a qui vós doneu la força. No ens apartarem mai més de vós; guardeu-nos vós la vida perquè invoquem el vostre nom. R.	<i>Senyor, feu-nos veure el vostre amor, i doneu-nos la vostra salvació</i>
Però ara us heu disgustat amb nosaltres, que hem pecat i ens hem rebel·lat sempre contra vós. Tots som semblants a persones impures, cap de les nostres bones obres no és més que la roba tacada d'impureses.			Evangelí Mc 13,33-37
Ens marcim tots nosaltres com la fulla caiguda i les nostres culpes se'ns emporten com el vent. No hi ha ningú que invoqui el vostre nom, que es recolzi en vós en desvetllar-se, perquè ens heu amagat la vostra mirada i ens abandoneu a les nostres culpes. Però enmig de tot, Senyor, sou el nostre pare; no saltres som l'argila, i vós, el terrisser; tots som obra de les vostres mans.		Lectura segona 1Co 1,3-9	<i>Vetlleu: no sabeu quan tornarà l'amo de casa</i>
		<i>Vivim esperant la manifestació de nostre Senyor Jesucrist</i>	Lectura de l'evangelí segons sant Marc:
		Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:	En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: «Estigueu atents, vetlleu. No sabeu quan vindrà el temps decisiu. L'home que se'n va a terres llunyanes, sortint de casa deixa els seus criats responsables de les tasques que confia a cadascun, i al porter li recomana que vetlli. Igual heu de vetllar vosaltres, perquè no sabeu quan tornarà l'amo de casa; no sabeu si vindrà al vespre, a mitjanit, al cant del gall, a la matinada. El tindreu aquí a l'hora menys pensada: mireu que no us trobi dormint. I això que us dic a vosaltres, ho dic a tothom: Vetlleu.»
		Germans, us desitjo la gràcia i la pau de Déu, el nostre Pare, i de Jesucrist, el Senyor. Sempre beneixo	

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Desperteu-vos, vetlleu, especialment el porter

L'obertura de l'any litúrgic és brevíssima (Mc 13,33-37). Al terme de l'àmplia resposta de Jesús a les dues qüestions plantejades per Pere, Jaume i Joan, sobre quan tindrà lloc la destrucció del Temple, i per Andreu, sobre quin serà el senyal que tot això és a punt d'acomplir-se (13,3-4), els exhorta reiteradament: «Estigueu atents, *doncs*, ben desperts, perquè no sabeu quan arribarà el moment.» Acaba de dir-los que del dia aquell i de l'hora ningú no en sap res, ni els àngels ni el Fill, car el Pare s'ho ha reservat (13,32). Per il·lustrar-ho, empra la imatge d'un home que se'n va a l'estranger per un temps: «És com un home que s'absenta: deixà la seva casa, donà atribucions als seus servents—a cada un la seva tasca— i al porter li manà que vetllés.» Jesús sap que la seva partida és imminent i, des de la talaia que li ofereix la muntanya de les Oliveres, assegut enfront del Temple, els alligona sobre com concep ell la gestió de «la seva casa» durant la seva forçada absència: als seus servents, els dóna «atribucions» que els facultaran «a cada un» per realitzar «la seva tasca». És molt important que tots els membres que integren la comunitat prenguin consciència que ha estat el mateix Senyor qui els ha facultat per a les respectives tasques que han de dur a terme en el si de l'Església, posant-los a tots en pla d'igualtat. Dóna molt de relleu, tanmateix, al paper del «porter», encarregat de vetllar a la porta i discernir les intencions dels qui volen entrar-hi: «al porter li manà que vetllés». Tot seguit ho fa extensiu a tot el grup de deixebles: «Vetlleu, doncs, ja que no sabeu quan arriba el senyor de la casa, al capvespre, a mitjanit, al cant del gall o de matinada, no fos cas que *regressant* d'improvís us trobés adormits», i s'identifica plenament amb aquest «home»: «*Jo, per la meua part, us dic: ¡Vetlleu!*» El text normal ho dilueix fent-ho extensiu a tothom: «Però el que us dic a vosaltres, ho dic a tothom: ¡Vetlleu!»

El Senyor sigui amb vosaltres

Dr. Rafel Serra i Abellà

Prevere de l'arxidiòcesi
de Tarragona

La salutació del celebrant forma part de l'Eucaristia apostòlica. Són les primeres paraules de la celebració. Aquesta salutació és un ressò de la salutació del Senyor ressuscitat, a qui el ministre representa, que surt a l'encontre de la seva Església i li desitja la pau. En la litúrgia episcopal el bisbe, que porta la sagramentalitat plena de la presència del Senyor pel sagrament de l'Ordre, sempre ha de dir: «La pau sigui amb vosaltres», com a ressò de la salutació del Senyor a la comunitat apostòlica. L'assemblea dels fidels contesta: «I amb el vostre esperit.» L'Eucaristia cristiana està en continuïtat amb les epifanies del Senyor gloriós amb la comunitat apostòlica. Ell es fa present entre nosaltres en la Proclamació de la Paraula i en la Fracció del Pa.

Les paraules tan conegudes de la salutació inicial, més que un desig són una afirmació de fe que fa el celebrant en Presència del Senyor en l'assemblea eclesial. Es així que encara que el *Dominus vobiscum* es tradueix com un desig, en realitat és una constatació del fet que realment el Senyor és present en els fidels reunits en el seu nom. La *Sacrosanctum concilium* (cf. SC 7) ensenya que l'Església aplegada per a la celebració de la fe realitza una de les presències del Senyor (cf. SC*). És el misteri de l'Església dispersada en el món, en missió d'evangeli i de caritat, que es fa visible en l'assemblea. L'Església viu sempre aquest doble moviment: és una Església

que viu en la diàspora del món i alhora es fa visible en la comunitat dels fidels. Permanentment enviada i sempre aplegada. Com un flux i un reflux.

L'expressió llatina: *Dominus vobiscum* no és cap eventualitat, no és un dir: «Potser sí o potser no, o qui sap... que el Senyor sigui amb vosaltres.» No! És un dir: «Realment el Senyor està amb vosaltres.» Segons la promesa del Senyor s'acompleixen les seves paraules: «On n'hi ha dos o tres de units en el meu nom, jo sóc allí enmig d'ells.» (Mt 18,20). Amb aquesta salutació, doncs, el celebrant no tan sols saluda l'assemblea, sinó que reconeix en ella la presència del Senyor. Això és molt gran i preciós. Els fidels que s'han congregat per celebrar la Santa Missa resplendeixen per la presència del Senyor Ressuscitat. Son el poble dels batejats: sacerdotal, reial i profètic. Porten la unció de l'Esperit Sant. Els fidels, plens de goig, quan comença la celebració, haurien de pensar i dir interiorment: Crist és entre nosaltres, enmig nostre. Si no hi hagués el misteri de l'Església reunida no seria possible la celebració de l'Eucaristia. L'Eucaristia és sempre de l'Església i per a l'Església. El celebrant, per tant, no ha de tractar l'assemblea de qualsevol manera, ho ha de fer amb una gran humilitat i amb un gran amor, els qui té al davant són fidels que han anat a missa només perquè creuen en el Senyor i l'estimen. El cele-

brant no és «senyor» de l'assemblea, sinó «servidor de l'assemblea», una assemblea que no està unida per les interrelacions humanes sinó per la fe i la caritat. La comunitat reunida vol reconèixer en el celebrant no una presència inquietant, altiva, prepotent i creguda; vol trobar-hi l'actitud del bon pastor i vol reconèixer en ell, no la veu d'un estrany, sinó la veu del bon pastor que coneix i estima les seves ovelles (Jn 10,4).

No cal ni dir que el sacerdot ha de dir la salutació, tal com recull la rúbrica, amb les mans esteses i mirant l'assemblea, perquè ningú no saluda ningú sense mirar-li els ulls. És clar que aquest estendre els braços és la insinuació d'una abraçada. En aquest sentit, és un abús litúrgic, del tot incorrecte, substituir les paraules rituals per una salutació mundana com és ara «Bon dia a tothom» o coses per l'estil. És una banalitat fer-ho. L'Eucaristia no és una reunió qualsevol, és el sagrament de la fe que anem a celebrar. D'altra banda, el missal romà preveu altres formes de salutació, totes d'arrels bíbliques, i fins i tot de pròpies per a cada temps litúrgic. Adonem-nos que l'expressió: *Dominus vobiscum* (el Senyor sigui amb vosaltres) es diu tres vegades durant la celebració: a l'inici, abans de la proclamació de l'Evangeli i en el comiat. Ja us n'aniré explicant el significat.

En el proper article us parlaré de la resposta dels fidels «I amb el vostre esperit».

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Saba el Santificat

- ✓ Nascut a Cesarea de Capadòcia, Anatòlia, l'any 439
- ✓ Anacoreta de pregària profunda i gran austeritat
- ✓ Va fer de mediador en tensions polítiques
- ✓ Va morir al monestir de Mar Saba, a l'actual Israel, el 532

Els primers segles del cristianisme van veure un floriment excepcional de la vida monàstica i eremítica, sobretot a Orient. Veritables multituds d'homes i dones deixaven les ciutats per viure una vida senzilla al desert. Un d'aquests homes que ho va deixar tot per seguir Crist va ser sant Saba el Santificat.

Amb només 18 anys va peregrinar a peu fins a Terra Santa, on es va fer deixeble del monjo Eutimi, confessor de l'emperadriu Eudòxia i alhora home de gran humilitat. Quan el seu mestre va morir, sant Saba es va retirar a una cova prop de Jerusalem. Amb els anys s'hi va formar una nombrosa comunitat d'anacoretes, fins a 150, i es va formar així l'anomenada Gran Laura de Jerusalem, que duia una vida mixta entre l'eremitisme i el monaquisme. Va fundar altres comunitats i va ser nomenat cap de tots els anacoretes de Palestina. En aquest càrrec va maldar perquè els seus fills espirituals fossin models de vida de pregària però es va trobar amb l'oposició de bona part d'ells per l'ascetisme que els exigia. Va fer de mediador en conflictes polítics i socials; així, quan ja tenia 90 anys, davant una revolta popular a Terra Santa, va viatjar fins a Constantinoble per demanar a l'emperador que abaixés els altíssims impostos sobre la població.

Barcelona

El Grup Sant Jordi aprofundeix en l'«*Evangelii gaudium*»

Reflexió sobre el programa del Papa des de la transversalitat

Joan Piñol
Barcelona

Prendre el pols de la vida eclesial catalana a la llum de l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*. Aquesta ha estat la intenció de la desena jornada organitzada pel Grup Sant Jordi, amb la col·laboració de la Federació de Cristians de Catalunya. Aquestes dues entitats, de llarga història i considerable pes en el panorama religiós català, preparen des de fa deu anys aquestes jornades. La d'enguany s'ha centrat en l'anàlisi de la vida eclesial partint de l'exhortació del papa Francesc. Aquest text fonamental és considerat com el programa de govern del papa argentí. Tot i que fa un any de la seva publicació, el Grup Sant Jordi ha centrat la jornada en aquest text i en les seves conseqüències per a l'Església. Tot i així, el que ha tingut lloc no ha estat només un estudi exegetí del text sinó una reflexió que, partint del document papal, ha servit per traçar les línies centrals de l'actuació eclesial segons aquestes entitats.

Transversalitat

«Nosaltres prioritzem la presència del món social, cultural i polític i, tot i que les jornades són temàtiques, sempre tenen per horitzó el diàleg entre l'Església i el món», explica Carles Armengol, del Grup Sant Jordi. En efecte, el centenar de participants que es va aplegar el dissabte 15 de novembre a l'hotel Alimara de Barcelona complia aquest doble requisit: gent d'Església però també persones vinculades a la cultura, la política i la societat. Entre els assistents, hi havia l'exconseller de Cultura Joaquim Ferrer, el president de la Unió de Religiosos de Catalunya, Màxim Muñoz, el jesuïta Enric Puig, i el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat, Enric Vendrell. En suma, un auditori fidel a les trobades del Grup Sant Jordi. «Les jornades són precisament un espai de trobada amb una volguda recerca de pluralitat», reconeix Armengol.

Aquest és l'aspecte més destacable de la jornada. La transversalitat dels assistents i dels ponents que aporten visions diferents partint, això sí, de l'exhortació del Papa. Com va admetre el germà Emili Turú, superior general dels Maristes, la característica comuna és que «tots compartim amb el papa Francesc el model d'Església». Precisament, el germà Turú va ser l'encarregat de donar la primera conferència després de les paraules inicials de l'escriptor Josep-Maria Puigjaner. Per a Turú, tots aquells que volen una reforma de l'Església catòlica s'han de comprometre amb el papa Francesc: «L'Església no es reformarà sense no-

Agustí Codinach

Els presents a l'acte segueixen la intervenció d'Emili Turú.

saltres.» En aquest sentit, va traçar un pla de govern eclesial caracteritzat per una Església excèntrica (on Roma perdi pes), pluricèntrica (descentralitzada), concentrada (en l'Evangelii) i concèntrica (on tothom reconegui la figura del Papa).

L'exposició del superior dels maristes va aportar un punt de vista cultural, social i antropològic més que no pas eclesial. La seva exposició va estar farcida de cites de filòsofs, escriptors i pensadors no catòlics o de mons tan diversos com els negocis, la literatura i la sociologia. Una xerrada a l'estil americà: projector, frases impactants i imatges suggestives. El missatge de Turú era clar: «Molta gent aplaudeix el Papa però nosaltres els cristians ens hem de sentir cridats per allò que proposa.» En conjunt, el germà marista va elogiar trobades com l'organitzada pel Grup Sant Jordi perquè «serveixen per aprofundir i facilitar una reflexió sobre les paraules del Papa». No en va, Turú va alertar severament d'un cert «papisme agnòstic» que es pot produir i va remarcar que «cal actuar i no només aplaudir el Papa».

L'alegria cristiana

Una de les intervencions que més va captivar el públic va ser la de sor Lucía Caram. La monja dominica, col·laboradora de *Catalunya Cristiana*, va parlar del seu compatriota amb paraules d'estima però també amb una crítica amarada de realisme. «No podem entrar en la dinàmica perversa d'aquest món que devora l'alegria», va expressar amb contundència. «Sembla que els cristians només puguem estar

EMILI TURÚ
«Molta gent aplaudeix el Papa però nosaltres els cristians ens hem de sentir cridats per allò que proposa»

SOR LUCÍA CARAM
«La nostra alegria és la de la creu! És introduir l'esperança en un món desesperançat»

alegres quan ja no hi hagi llàgrimes al món. Deixem l'alegria per a quan arribi un món perfecte i feliç. La nostra alegria és la de la creu! És introduir l'esperança en un món desesperançat.» La inspiració de l'exhortació sobre l'alegria va servir a sor Lucía per traçar la seva pròpia crida a ser alegres. Fins i tot, va destacar la transformació personal que ha fet el Papa. «A Buenos Aires, Bergoglio era una persona seriosa tot i que era proper a la gent. És evident que el papat l'ha transformat», va explicar.

Taula rodona

La jornada es va cloure a la tarda amb una taula rodona sobre testimonis de l'alegria. Van intervenir-hi el bisbe emèrit d'Ayaviri, Mons. Joan Godayol, l'abadessa del monestir de Sant Benet

de Montserrat, Montserrat Viñas, i el periodista i exdirector de *Vida Nueva* Juan Rubio. Finalment, també va haver-hi un diàleg amb els presents d'acord amb les diferents experiències i testimonis que van donar els tres membres de la taula.

En conjunt, la valoració que va fer el Grup Sant Jordi va ser molt positiva perquè van mantenir un any més aquest espai de diàleg partint, aquest cop, de les paraules del papa Francesc. Tanmateix, la jornada no era una mera exaltació del Papa sinó que va servir per anar més enllà en les seves paraules. «Nosaltres el que aportem d'especial en la reflexió sobre l'*Evangelii gaudium* són les perspectives diverses de persones que, tot i estar compromeses amb l'Església, provenen d'espais diferents», resumeix Armengol.

Tot i que els assistents comparteixen punts en comú, és veritat que hi ha una diversitat considerable pel que fa a l'edat, les pròpies trajectòries personals i el carisma de cadascun. Armengol ho resumeix: «La constant en les trobades és buscar allò essencial, la transversalitat i la comunió per establir allò que ens pot unir a tots nosaltres com a cristians.» La voluntat última és intentar aplicar allò que el Papa sempre recalca: una Església en sortida que no està tancada en ella mateixa. L'ambient de la jornada hi afavoria perquè hi havia un to de treball i de reflexió profunda basat en una organització molt ben travada. És evident, com va dir el germà Turú, que els assistents a la jornada del Grup Sant Jordi no són només persones que tenen curiositat pel que diu el Papa sinó que, a més, tenen ganes de comprometre-s'hi.

Barcelona

La formació com a prioritat d'una Església en sortida

S'ha iniciat el tercer curs de l'Escola Diocesana d'Evangelització de Barcelona

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Aquest curs no només m'ha donat una formació teòrica i pràctica per poder transmetre als altres la joia de la fe, sinó que m'ha fet bategar de nou el cor al ritme de l'Esperit Sant.» Així s'expressa Montserrat Claveras, participant l'any passat en l'Escola Diocesana d'Evangelització de Barcelona. La seva experiència és compartida per molts dels laics que recentment han decidit formar-se com a agents pastorals especialitzats en el primer anunci. Sota la batuta de Mn. Xavier Morlans i la coordinació de la delegació diocesana d'apostolat seglar, aquest ambiciós projecte de formació arriba ara al seu tercer curs, que comença el 29 de novembre, amb un balanç molt positiu. «Valorem molt positivament que en dos anys han passat per l'Escola més de 130 persones i que totes elles tenen clar l'objectiu d'aquesta formació personal per involucrar-se en una tasca, a la qual s'hi hauran de dedicar amb temps i esforç», afirma Anna Almuni, delegada d'Apostolat Seglar i professora de l'Escola.

La creació fa dos anys a Barcelona de l'Escola d'Evangelització responia al primer objectiu del Pla pastoral diocesà. «El repte del primer anunci —apunta Almuni— el té plantejat tota l'Església i cal donar-hi resposta. Com afirma el papa Francesc, avui, cada catòlic, especialment en els països de l'antiga cristiandat, i al nostre arquebisbat de Barcelona també, cal que es converteixi en un apòstol i en un comunicador del primer anunci en el propi ambient quotidià, amb el testimoni de vida i amb la seva paraula.» L'Escola d'Evangelització vol oferir eines i nous formats pastorals per arribar a les perifèries, als allunyats, als que havien tingut fe i la van perdre... «El primer anunci té una primera funció pastoral específica molt clara, la d'engendrar la primera fe, i alhora té també una funció pastoral transversal, la de reactivar i avivar la fe de tots els creients en la trobada personal i comunitària amb Jesucrist ressuscitat.»

Entrenament pràctic

El pla formatiu de l'Escola d'Evangelització parteix d'una base teòrica, però vol oferir sobretot un entrenament pràctic «en una metodologia del primer anunci cristià, proposat d'una manera planera, per oferir-lo als qui per diverses raons vulguin tornar a sentir la proposta cristiana o vulguin sentir-la per primera vegada». En la formació teòrica es treballa la temàtica pròpia del primer anunci, els reptes de l'evangelització avui, la Paraula de Déu en l'economia de la Salvació, el fonament bíblic de l'anunci de Jesucrist, el *kerygma*, l'anunci de Jesucrist com a acció pastoral, l'efecte de l'anunci: la fe i la conversió...

Pel que fa a la part més pràctica, es

Xavier Morlans, dirigint una de les sessions de l'Escola d'Evangelització.

treballen dinàmiques d'aprenentatge a nivell personal per donar testimoni de la pròpia trobada amb Jesús, jocs de rol i diàlegs virtuals. S'ofereixen també nous formats de convocatòries expressos de primer anunci, pràctiques dels guions *Vine i Veuràs* i es constitueixen els equips de laics que treballaran plegats els anys següents. No oblidem que l'objectiu d'aquestes sessions és que aquests equips, acompanyats del prevere, posin en pràctica espais de nova evangelització a les seves parròquies o arxiprestats que afavoreixin l'encontre amb Déu. «Gairebé tots els alumnes han estat animats per les seves comunitats de referència, parròquies o arxiprestats, moviments, associacions o entitats —explica Anna Almuni—. Són persones molt diverses, la majoria professionalment actives, alguns joves, algunes parelles, totes amb la inquietud d'evangelitzar i amb voluntat de fer un servei a l'Església.» Hi ha gent implicada en la pastoral de les parròquies, catequistes que volen treballar amb els pares dels infants de la catequesi, mestres d'escoles cristianes que també pensen a introduir aquestes propostes de nou format de primer anunci als grups de pares de les escoles cristianes. També és important la participació d'algunes persones amb una trajectòria de vida en què la trobada amb Jesús ha estat un moment clau i volen oferir el seu testimoni a d'altres. El perfil dels participants és molt heterogeni, però tenen un denominador comú: «L'alumnat traspuja il·lusió, entusiasme i voluntat de servei.»

A diferència de la formació que s'ofereix en altres cursos, sobretot dels

«L'Escola d'Evangelització ha propiciat l'ocasió de revivir la pròpia trobada personal amb Jesús, oferint eines i pautes per saber-la transmetre als altres»

instituts superiors de ciències religioses, l'Escola d'Evangelització aposta per recuperar el sentit original de la fe cristiana com a encontre personal i comunitari amb Jesucrist. «Aquesta novetat —aclareix la delegada d'Apostolat Seglar— respon a les expectatives dels homes i dones d'avui, i per això treballarem per trobar llenguatges adequats per fer arribar l'amor i l'amistat de Déu a un món sense esperança, a un món que ha perdut fins i tot la consciència de la nostàlgia de Déu».

Revifar la pròpia crida

Entre els més d'un centenar d'alumnes que han passat ja per l'Escola Diocesana d'Evangelització n'hi ha molts que per la seva participació en aquest projecte han tingut també ocasió de revifar la pròpia crida personal a seguir Jesús. Ha estat, per exemple, el cas de Domingo Torres, membre del moviment de Cursets de Cristiandat. Per a ell, «el curs ens ha donat una bona base conceptual i pràctica sobre

el primer anunci cristià, i al mateix temps ha propiciat l'ocasió de revivir la pròpia trobada personal amb Jesús, tot oferint eines i pautes per saber-la explicar amb intenció de suscitar-la en altres». Aquest és el primer i més important fruit de l'Escola: la recuperació d'aquell moment de trobada que va canviar l'experiència de fe personal. «Això és una prova eloqüent que l'evangelització —assenyala Anna Almuni— ajuda a enfortir la fe.»

Juntament amb la revifalla personal, a través de l'Escola s'ha posat també en marxa el projecte *Vine i Veuràs*, que funciona a nivell diocesà tot i que es concreta en l'àmbit arxiprestal. Això vol dir que més de deu equips ja han posat en marxa al formació rebuda a l'Escola i els del segon any es preparen per fer-ho enguany. Actualment s'ofereixen sessions periòdiques de primer anunci als arxiprestats de Trinitat Roquetes, Mare de Déu de la Cisa, La Torrassa, Vall d'Hebron, Horta i Sant Gervasi. També s'ha posat en marxa al moviment de Cursets de Cristiandat i al santuari de Santa Eulàlia de Vilapiscina. Aviat s'oferirà en algunes escoles. «El fruit no ens toca a nosaltres mesurar-lo —adverteixen des de la delegació d'apostolat seglar de Barcelona—, de moment sí que podem dir que les convocatòries tenen en general una bona assistència.» Inicialment, però, aquestes convocatòries apleguen sobretot «gent de missa». «El repte —acaba dient Anna Almuni— és atrevir-se a invitar, cal que el boca-orella ofereixi aquestes sessions de primer anunci als que no tenen una pertinença cordial a l'Església, als qui no coneixen Jesucrist o sempre l'han rebutjat. Es necessita la sensibilització de les comunitats per fer arribar la proposta a moltes persones, cal "sortir", com diria el papa Francesc...»

Més informació a www.apostolatseglarbcn.org.

Girona

S'engega el Centre d'Orientació Familiar

Un equip de professionals voluntaris oferirà assessorament en els diversos àmbits de la problemàtica familiar

Víctor Gay
Girona

La Delegació episcopal de Pastoral Familiar del bisbat de Girona ha posat fil a l'agulla del Centre d'Orientació Familiar (COF), que ja compta amb un primer equip de professionals que han ofert part del seu temps i les respectives experiències professionals en àmbits diversos. Es tracta d'educadors socials, psicòlegs, pedagogs, metges, infermeres, advocats, matrimonis, monitors de lleure i també sacerdots i religiosos que, convocats pel bisbe Francesc Pardo i per l'equip responsable de l'esmentada Delegació, han començat la feina.

En una vetllada, que encapçalà el bisbe Francesc, es presentà aquest Centre, que pretén oferir un servei especialitzat d'atenció a les persones en totes les dimensions de l'àmbit familiar. Precisament el prelat en la seva reflexió assenyala el recent informe de la fundació Foessa, que recull com a institució més ben considerada en la nostra societat, precisament, la família. També recordà el recent Sínode convocat pel papa Francesc prou debatut entre els pares sinodals i que seguirà el seu estudi en el decurs dels propers dotze mesos. Igualment agrai a tants professionals la seva generosa disposició a participar en els serveis del Centre.

Des de l'òptica cristiana els problemes familiars poden constituir una profunda crisi d'amor. Aquestes pro-

Àngel Almazan

Reunió constitutiva del Centre d'Orientació Familiar.

Des de l'òptica cristiana els problemes familiars poden constituir una profunda crisi d'amor

blemàtiques tenen gairebé sempre aquest origen i deriven en situacions que afecten la persona, la parella i la família.

Des del COF s'assenyala que no es reserva als creients cristians, es respecten totes les conviccions morals i religioses, i no cal dir que la confidencialitat és absoluta. De fet, la majoria dels voluntaris

són professionals que dediquen una part del seu temps generosament als que per raons diverses no poden recórrer privadament a aquests serveis.

Com s'assenyala des de la Delegació de Pastoral Familiar, aquesta iniciativa no sols respon a unes demandes detectades en les parròquies i arxiprestats, també s'ofereix en altres diòcesis

catalanes amb molt bons resultats. Tot plegat ha aconsellat i animat a engegar el COF al bisbat gironí que, des d'ara, acompanyarà aquelles famílies que ho demanin.

La mateixa Delegació demana incorporar com més voluntaris millor. Per a més informació i consultes: pastoralfamiliargirona@gmail.com

Sant Feliu de Llobregat

Trobada d'animadors de la litúrgia

Redacció / Sant Feliu de Llobregat

El dissabte 15 de novembre al matí va tenir lloc a la Casa de l'Església de Sant Feliu de Llobregat la V trobada dels animadors de la litúrgia del bisbat, convocada per la Delegació de Pastoral Sacramental i Litúrgia. Hi van participar 135 persones (majoritàriament laics i laiques), provinents de 37 parròquies dels diversos arxiprestats, que habitualment desenvolupen algun servei en les celebracions de les comunitats (lectors, monitors, directores de cants, músics, sagristans...).

Precisament la trobada va començar, després del rés de l'hora tèrcia, amb unes paraules de benvinguda a càrrec del bisbe Agustí Cortés, que va agrair el treball i va subratllar la importància del que els laics desenvolupen en la preparació i animació de la missa i les altres celebracions litúrgiques de les parròquies. El tema central de la trobada era *Per què la litúrgia és el cim i la font de la vida cristiana*, que va ser desenvolupat, amb sengles intervencions, pels membres

Un total de 135 persones es van aplegar a la trobada.

de la delegació organitzadora: Xavier Aymerich, Bernabé Dalmau, Florenci Travé i Montserrat Escolà. En primer lloc es va explicar l'origen d'aquesta expressió («cim i font») en els documents del Concili Vaticà II (del qual en continuem celebrant el 50è aniversari), especialment en les constitucions sobre Litúrgia i sobre l'Església; una expressió que remet a unes imatges amb gran tradició bíblica i cristiana.

Aquesta centralitat ve refermada pel Catecisme de l'Església catòlica, així com per la constatació del valor de la celebració de l'eucaristia i els sacraments; l'escena evangèlica dels deixebles d'Emaús n'és un bon referent bíblic. Després d'un descans, es va passar a les preguntes i al diàleg, durant el qual es van constatar les dificultats de viure aquesta centralitat, tant a nivell personal com comunitari, alhora que també la importància de promoure'n la consciència i la vivència, sobretot amb el treball de preparació i d'animació que afavoreixi la participació dels fidels en la celebració litúrgica. Tots els assistents han valorat molt positivament aquesta trobada que està ja consolidada en el calendari pastoral del bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Antoni M. Badia i Margarit, filòleg, patriota i home de fe

Josep Nuet Badia

El recent decés d'Antoni M. Badia i Margarit, a una edat avançada, ens fa recordar tot el que va viure i fer.

Com a filòleg i romanista, s'ha glossat a bastament la seva dedicació a la lingüística, des de la càtedra —i com a rector— a la Universitat de Barcelona, i en altres universitats europees i nord-americanes, i la recerca. El llegat científic que ens ha deixat és extens i valuós.

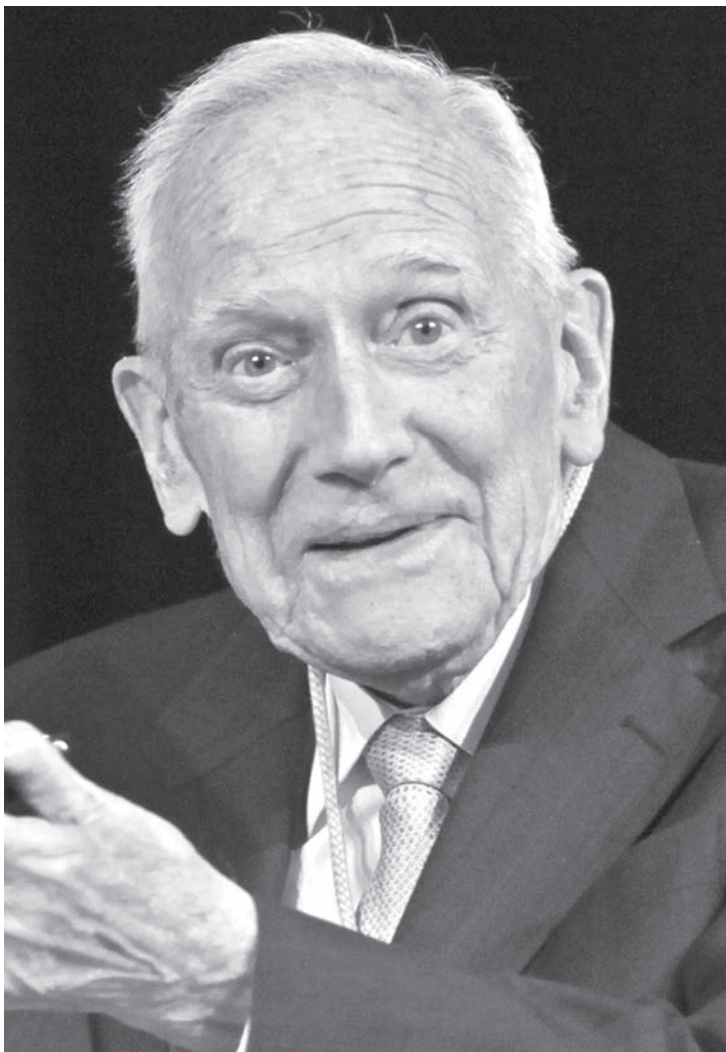
Com a patriota català, en la seva implicació en la vida del nostre país, prenent part en moltes iniciatives de caràcter social, cívic i polític.

Com a home de fe i cristià compromès, que fou al llarg de tota la vida. Nasqué en una família profundament cristiana, i ben aviat milità a la Federació de Joves Cristians (FJC), a la branca més jove: els avantguardistes.

Es casà amb Maria Cardús, filòloga com ell, que li va ser una col·laboradora fidel. Tingueren cinc fills i s'estimaren sempre, tant en les hores bones com en les més difícils.

Anys més tard va viure amb entusiasme el Concili Vaticà II, després de llargs anys de suportar un nacionalcatolicisme ranci, ben allunyat de l'Evangeli.

Materialitzà l'esperit evangèlic en unes actituds que tothom recorda amb agraïment. D'una honestetat a tota prova, era un treballador infatigable, feia la feina ben

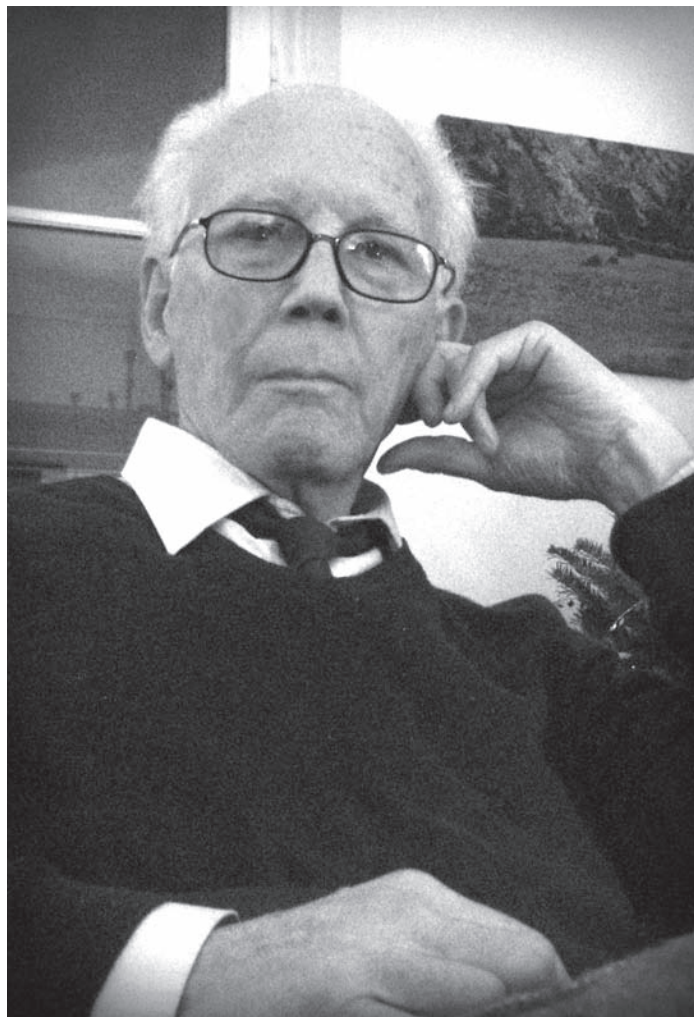
D'una honestetat a tota prova, era un treballador infatigable, feia la feina ben feta i amb rigor, i encomanava el gust per treballar bé

feta i amb rigor, i encomanava el gust per treballar bé. Es lliurà apassionadament a la docència.

Vivia de forma sòbria i no era gens amic del luxe ni del diner, sinó que, com a bon excursionista, sabia gaudir de la natura, de la muntanya, de la música, de l'amistat i de totes aquelles coses que requereixen una finor espiritual.

Era positiu, optimista, tenia sentit de l'humor i sempre va ser molt agraït.

Com va dir Mn. Josep Bigordà, molt amic seu, que presidí les exèquies, és un bon moment per agrair-li tot el que va fer per la llengua catalana, pel país i per tothom. I també, per donar gràcies a Déu pel do que ens ha fet de poder-lo conèixer, conviure-hi i aprendre'n.

Era amant de la senzillesa i l'honradesa, enemic de la vanitat i de les baralles. Transmetia bondat i per això tothom confiava en la seva paraula

Estanislau Tomàs i Morera, editor del «Calendari dels pagesos»

Norbert Tomàs

L'Estanislau Tomàs va néixer el 16 d'agost del 1924 a l'Eixample de Barcelona. El seu pare, Estanislau Tomàs i Farell (1892-1968), havia heretat una indústria tèxtil a Sant Quirze de Besora i la seva mare, Dolors Morera Traval (1892-1983), era mestressa de casa. Tenia una germana, la Roser, que va promoure amb unes amigues la creació de l'escola de l'ACIS per donar formació a les famílies marginades dels barris d'Horta i el Carmel. La família es traslladà a viure a la torre familiar de Barcelona que l'avi matern, Antoni Maria Morera i Colom (1819-1893), empresari navilier, va fer construir amb una capella oratori dedicada a la Mare de Déu de la Salut. El bisbat va concedir el permís per al culte públic a aquesta capella al voltant de la qual va créixer el barri que li donà el nom, La Salut. En temps de la guerra civil, la capella va ser cremada i enderrocada, però la família no dubtà a reconstruir-la.

Estanislau Tomàs, de petit, va estudiar a l'escola catalana de Sant Jordi fins a l'esclat de la guerra. Després va cursar el batxillerat a l'Institut Jaume Balmes. Va ser un home culte i d'inquietuds variades; tant la literatura com la història, les arts o la ciència l'apassionaven.

Es va casar amb Montserrat Bilbeny Polonio (1928-2006) i va tenir quatre fills, tots nois. Va ser doctor en enginyeria industrial i professor i investigador de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona. Va ser presi-

dent de la Societat Catalana de Tecnologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, del 1986 al 2007. Va destacar per les seves aportacions i nombrosos estudis en l'àmbit de la siderúrgia, així com per treballs de recerca sobre les antigues fargues catalanes.

Va ser editor del tradicional calendari *El Ermitaño de los Pirineos* (creat pel seu besavi fa 154 anys). Anys més tard, també es va ocupar de l'edició del reconegut *Calendari dels Pagesos*.

Les seves «discussions» en ciència i tecnologia, tant en l'àmbit universitari com en el quotidià, eren sempre fetes des del coneixement i la raó però amb la humilitat d'aprendre dels que en sabien més que ell. Tenia una actitud de gran respecte per totes les persones, era amant de la senzillesa i l'honradesa, enemic de la vanitat i de les baralles. Transmetia bondat i per això tothom confiava en la seva paraula.

Defensava la ciència i la raó com a producte de la intel·ligència però per damunt de tot, en un sentit hol·lístic del món, tenia fe en Déu i la seva creació. Per això, el contacte amb la natura li elevava l'esperit. Era un gran excursionista, estimava la música, era pessebrista, coneixia les plantes, reconeixia els cants dels ocells, desxifrava les constel·lacions...

Per tant, amb coherència, amb fermesa en les conviccions, amb saviesa, de sentiment catalanista i cristià, va voler defensar i transmetre uns valors morals que els altres hem rebut d'herència i que l'hi hem d'agrair de tot cor.

El consiliari diu...

Vellesa i maduresa

En la darrera trobada d'animadors de Vida Creixent de Barcelona tractàrem el tema *Vellesa i coneixement d'un mateix* del temari d'enguany, elaborat pel P. Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat. Tots vàrem coincidir que, en el fons, el pare Bernabé ens estava parlant de la maduresa associada a la vellesa. Maduresa en la vida, maduresa en l'edat, maduresa en la fe... És un tema interessant i d'una gran actualitat perquè no sempre es corresponen l'edat física i l'edat pròpia de la vida viscuda. Certament, a voltes veiem actituds immadures en gent gran. En l'àmbit religiós, sovint s'observen actituds que no corresponen a una fe madura. Per exemple, quan algú pregunta «aquesta missa serveix per demà?», especialment quan coincideixen dues festes «de precepte», potser està mostrant una actitud poc madura des de la fe. En podríem dir «immaduresa eucarística». L'eucaristia és molt més que un «complir i quedar tranquils». La pregunta denota una mala interpretació, una valoració poc madurada de què és l'Eucaristia, segurament fruit d'uns anys on es donava una gran importància

al compliment, al precepte... Per tant, potser valdria la pena preguntar-se: quins trets caracteritzen una fe madura? De la «pluja d'idees» que va sortir del diàleg, sorgiren diverses actituds associades a la maduresa religiosa: el silenci, el saber escoltar, el no culpabilitzar

els altres de les pròpies errades o de la pròpia vida —una idea apuntada pel P. Bernabé—, la pregària... En la pregària potser és on es palesa més la maduresa o la immaduresa de la nostra fe. Preguar és molt més que «demandar i donar gràcies», com segurament ens varen ensenyar de petits. Preguar és entrar en comunió amb Déu. Una persona amb una fe madura sap pregar, sap acceptar —malgrat, a voltes, no obtingui el que demana...—, sap donar gràcies. «Com podria agrair al Senyor tot el bé que m'ha fet?», ens diu el salmista. Una pregunta molt convenient de fer-nos quan ja tenim una certa edat. Una pregunta que, un cop contestada positivament, ens dona més fe... El pare Bernabé ens diu en aquest capítol que els salms són «el cor» de la Bíblia i que per això l'Església els ha adoptat com la seva pregària. Tenim una fe madura, que sap pregar, acceptar —i no resignar-se—, que sap agrair? Una bona pregunta per fer en els nostres grups però també per a cadascun de nosaltres. Tinc una fe prou madura? He entès ben bé què vol dir això de ser cristià?

Xavier Moretó Navarro
Viceconsiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

Diòcesi de Vic

És a les nostres mans

Montse Font

Durant aquest curs, el dia 13 de maig del 2015 tindrà lloc a Vic la XXIX Trobada Interdiocesana de Vida Creixent, això vol dir que ens toca organitzar aquesta trobada que cada any, un any a Montserrat i un altre en una de les diòcesis de Catalunya, aplega centenars de persones d'aquest nostre moviment.

Començo amb aquesta frase que encapçala el text perquè, el 7 d'octubre passat ens encaminàvem cap a Montserrat, a buscar el monjo que ens faria la presentació del temari. Si volíem que vingués a nosaltres, era a les nostres mans primer demanar-li-ho.

Anteriorment, aprofitant que ens trobàvem a Sarrià en la trobada de coordinadors de Vida Creixent de tot Catalunya amb l'autor del temari d'aquest curs (*De la vellesa a la Bellesa*), allí li vàrem proposar de presentar el temari del curs a Vic. Feta la sol·licitud amb resposta afirmativa, estava a les nostres mans adaptar-nos a les seves possibilitats i fer-li fàcil el desplaçament. El nostre consiliari, Mn. Serrabassa, decididament es va oferir a fer aquest servei. Això ens donaria l'oportunitat de participar en la missa conventual del monestir, i així es va fer. Un cop en marxa de nou cap a Osona, amb el nostre convidat el P. Bernabé Dalmau, pel camí no va perdre temps explicant-nos la labor pastoral a la seva diòcesi i la tasca de traductor de documents actuals i recents d'Església. Un home molt treballador i a la vega da instructiu. En arribar i ja ser hora de dinar vam compartir taula i novament la comunicació era fluida per la seva senzillesa humana i comprensiva.

Doncs sí, en la nostra trobada diocesana dels grups de Vida Creixent, tinguerem el goig i la satisfacció que el mateix autor del nostre temari ens

pogués dedicar part del seu temps per presentar-nos-el i amb diverses anècdotes personals. Des d'aquí, li ho agraïm sincerament.

I així es feia aquell dimarts dia 7 d'octubre a la casa d'espiritualitat claretiana de Vic. Començava la trobada amb una pregària i després el P. Bernabé ens feia l'exposició del temari d'aquest any. Ens repetia el que ja diu a la introducció de temari, que no «és vell el qui té una certa edat sinó el qui es deixa envellir. I també que la nostra fe cristiana ens dona un camí de rejuveniment tant de cara a Déu com de cara als homes, com de cara a un mateix». I passava a fer una reflexió sobre els primers capítols d'aquest temari.

Per això ha estat a les nostres mans fer que les coses passin bé, com la trobada, per exemple, i tot el que s'ha dit abans. És a les nostres mans que arribin a fer-se, compartint experiències... això ens apropa als altres, ens fa descobrir la bonhomia de la gent, ja que no estem sols, ni som únics. I és a les nostres mans anar tirant endavant els reptes del nou curs. N'hi ha tres d'importants; per començar, treballant bé el nostre temari, que ens parla de tants detalls a tenir en compte sobre la vellesa humana i fer-nos adonar de la Bondat i Bellesa divina que es reflecteixen en la nostra vida.

Cal esmentar que al nostre bisbat de Vic també hem encetat el curs amb el nou Pla Diocesà de Pastoral per als propers cinc anys, *L'alegria d'evangelitzar* subtitulat, «una Església en sortida missionera». Aquest curs 2014-2015 ens proposa ser «deixebles missioners» «...fent una opció missionera capaç de transformar-ho tot»... En el text de presentació continua dient, «durant aquest primer any farem autocrítica i revisió de la nostra vida de fe i de com vivim la dimensió missionera del baptisme. ...Examinarem

en quina mesura cada batejat és un agent evangelitzador i quines eines té per alimentar l'esperit missioner...» Això porta a prendre part qui vulgui (tant de bo molts!) a unes sessions de treball i pregària personal i en equip. Pensar, pensar, pensar i treballar perquè algunes accions siguin fructíferes.

I com a tercer repte important, tenim la Trobada Interdiocesana, com he dit al començament. Una festa enmig del curs. Per la majoria, un viatge cap a Vic, val a dir que és per segona volta en divuit anys, i si el temps ens ho permet, podem fer «turisme» pel cor la ciutat i endinsar-nos en les meravelles de les pintures de Josep Maria Sert a la catedral. Allí culminarem la primera part del dia amb una solemne celebració de l'Eucaristia, presidida pel nostre bisbe Mons. Romà Casanova i Casanova, concelebrada amb el consiliari diocesà, Mn. Joan Serrabassa, i altres preveres consiliaris de les diòcesis germanes a Catalunya. La segona part de la jornada es farà al Recinte Firal del Sucre amb un dinar de germanor on descobrirem *in situ* les habilitats, colors i gustos de la cuina osonenca. A més a més, estarem acompanyats de bons músics per amanir la festa.

Tal com s'endevina, tots aquests reptes no són pas per estar-se mirant el melic... s'han de fer molts passos i procurar que la llista feta es dugui a terme. És a les nostres mans també dir que ens

calen més voluntaris, persones que ens vulguin ajudar en les diverses tasques. No tot es fa «a Dios rogando», també es fa, «con el mazo dando».

Calen moltes, moltes mans. En el nostre món cristià creient podria anar així: les mans primer s'ajunten amb actitud de pregària a Déu, després a poc a poc, es van obrint en actitud de petició pel que o qui calgui. Sense adonar-se'n, les mans i els braços es van obrint fins a abraçar el del costat, donar-se la mà, l'un a l'altre s'ajuden, acompanyen, caminen, parlen, fan amistat, es fan projectes, els comparteixen, es discuteixen, riuen, s'estimen, i... en un tres i no res... s'uneixen, treballen i tot queda fet, llavors hi ha l'agraïment, la joia per tot el que s'ha fet ben fet i sense veure-ho, Jesús roman enmig d'ells. És a les nostres mans que aquest sigui l'èxit.

També és a les meves mans donar les gràcies a tots, i tots els que heu fet possible que aquesta primera trobada del curs fos amena.

No ens oblidem de tots aquells que vindran a les reunions de grup per llegir el tema cada mes per avançat, una indispensable condició per gaudir millor de la reunió. A més a més... pensem en les pautes que hi ha per aglutinar l'esperit del temari amb les pautes del Pla Pastoral del bisbat. També, és a les nostres mans... I si algú es vol afegir als nostres grups serà benvingut. Gràcies.

AGENDA

DESEMBRE

Dijous 11: Reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a València 244, planta 4a, sala d'actes.

Tema IV: *Què en fem, del passat, dels propis límits, de la solitud?*
A continuació, celebració del Nadal.

La identitat cultural europea en el setè art

Taula rodona organitzada per l'Observatori Blanquerna

Miquel Àngel Codina
Barcelona

Dilluns 17 de novembre, l'Auditori de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna de la Universitat Ramon Llull va acollir una interessant taula rodona titulada *El cinema en construcció de la identitat cultural europea*. Organitzada per l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura, va comptar amb la col·laboració del projecte cultural europeu Riseci, la Direcció general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya i la Setmana de Cinema Espiritual.

Mn. Peio Sánchez, director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona, va actuar de moderador. Va recordar grans cineastes europeus que a les seves pel·lícules han tractat magistralment la temàtica espiritual: Robert Bresson, Éric Rohmer, Carl T. Dreyer, Krzysztof Kieślowski, Andrzej Wajda, Ingmar Bergman, Wim Wenders, Agnieszka Holland, Andréi Tarkovski... «Al cinema nord-americà la presència religiosa és molt més explícita que al cinema europeu. Un exemple el tenim en l'acte de beneir la taula», va afirmar Mn. Peio.

Mitjà privilegiat

Josep M. Sucarrats, professor de Llenguatge i Comunicació de la Universitat Oberta de Catalunya, va parlar d'«Europa com a perifèria d'Europa. Un detall en cinema». En la seva ponència, va comentar que «el cristianisme a Europa està una mica absent. Hi ha un buit de Déu. Sense el cristianisme, Europa queda coixa. La incertesa domina les nostres vides». I va afegir: «El cinema és un mitjà privilegiat per radiografiar com està avui l'home contemporani.» Va fer referència al film *La gran bellesa*, de Paolo Sorrentino, en la qual «s'explica l'atonía moral que pateix Europa».

«Les pel·lícules són una representació dels anhels que pot tenir una societat», va constatar Magda Sellés, professora de Comunicació Audiovisual de la Universitat Ramon Llull, que va dissertar sobre «imatges, gènere i identitat europea». Va esmentar una sèrie de llargmetratges que posen de manifest la importància de la presència femenina en la trama: *Flores de otro mundo*, d'Icíar Bollain; *La pianista*, de Michael Haneke; *Amélie*, de Jean-Pierre Jeunet; *Las horas*, de Stephen Daldry, o *Solas*, de Benito Zambrano.

Iván Bort, professor de Teoria i Història del Cinema al Cesag, va impartir la conferència titulada *Europa ens pertany. Reivindicacions estètiques de l'autoria seixentista europea*. Va centrar la intervenció en la *nouvelle vague*, moviment cinematogràfic francès sorgit a finals dels anys cinquanta del segle passat que es va caracteritzar pel desig de renovar el llenguatge filmic i que va donar joies com *Los 400 golpes*, de François Truffaut, o *Al final del escape*, de Jean-Luc Godard. «El cinema europeu té identitat en contraposició

«La gran bellesa», de Paolo Sorrentino, interpretada per Toni Servillo.

al cinema nord-americà», va subratllar. El Dr. Bort va confessar la seva feblesa pel director Léos Carax i la pel·lícula *Los amantes del Pont Neuf*.

Valors cristians

SIGNIS és una associació catòlica mundial per a la comunicació que compta amb membres a 140 països del món. Va néixer el 2001 de la unió entre dues organitzacions (Unda, en l'àmbit de la ràdio i la televisió, i OCIC, en el cinema) amb el propòsit de «descobrir i promoure aquelles produccions que fomenten els valors cristians». Són paraules de Ricardo Yáñez, secretari general de SIGNIS, que va parlar de *La promoció de films europeus amb valors humans*. Va destacar cinc pel·lícules: *El Havre*, d'Aki Kaurismäki; *De dioses y hombres*, de Xavier Beauvois; *Philoмена*, de Stephen Frears; *Un lugar donde quedarse*, de Paolo Sorrentino, i

Al cinema nord-americà la presència religiosa és molt més explícita que al cinema europeu

Un largo viaje, de Jonathan Teplitzky, «que ens fan pensar en com els valors de la solidaritat i la justícia poden fer-se realitat avui dia».

La periodista i filòloga Ninfa Watt, experta en cinema, va reflexionar sobre *Les arrels de la Unió Europea en el cinema del segle XXI*. Va posar en relleu que «rere cada pel·lícula hi ha un model antropològic, religiós, artístic, sociopolític...» i que «una pel·lícula ha de combinar la qualitat tècnica i la humana, la forma i el fons, l'estètica i

l'ètica». La Dra. Watt va valorar els films guanyadors del Premi del Cinema Europeu entre els anys 2009 i 2013; *La cinta blanca*, de Michael Haneke; *El escritor*, de Roman Polanski; *Melancolia*, de Lars von Trier; *Amor*, de Michael Haneke, i *La gran bellesa*, de Paolo Sorrentino.

Finalment, Juan Orellana, director del Departament de Cinema de la Conferència Episcopal Espanyola, va desglossar el tema *Cinema i tradició europea*. «Conviuen d'alguna manera dos tipus d'interpretació diferents. D'una banda, aquelles pel·lícules que presenten, d'una forma més o menys explícita, aquella perspectiva nascuda de la tradició judeocristiana i grecollatina. De l'altra, les que donen per liquidada aquesta tradició», va observar Orellana. I va afegir el següent: «Les primeres ofereixen essencialment una mirada amb un halo d'esperança, amb un rerefons humanístic. Les segones, però, proposen una visió nihilista.»

Ajuda per als col·lectius més necessitats

Redacció / Manresa

La Fundació Rosa Oriol va néixer l'abril del 2009 al convent de Santa Clara de Manresa gràcies a l'impuls de la Plataforma Ciutadana de Solidaritat. Els seus objectius principals són transformar la situació dels marginats per aconseguir que puguin viure com a persones dignes, aportant valor a la societat, i ser un factor de cohesió social i altaveu dels qui no tenen veu.

Aquesta fundació ha esdevingut el paraigua jurídic, organitzatiu i humà necessari per agilitzar respostes integrals a curt i llarg ter-

mini de les persones que han estat expulsades del sistema i que no poden viure amb dignitat. Compta amb un equip multidisciplinari de 220 voluntaris que treballa a plena activitat per fer front a la manca de recursos amb què es troben molts ciutadans.

«Superem les 1.300 famílies al Banc d'aliments, la residència per a persones sense llar està plena, tenim vuit pisos amb famílies acollides, la majoria amb nens, i els recursos són molt limitats. Som conscients de la gravetat del moment actual i de la importància d'activar-nos tots per evitar una fractura social», explica

sor Lucía Caram, coordinadora de la Fundació Rosa Oriol.

«D'aquí a un mes —informa sor Lucía— obrim un espai de dutxes per a la gent que és al carrer o per a aquelles famílies que no tenen aigua, llum ni calefacció. A més, hem activat una Campanya contra la pobresa infantil arreu d'Espanya per donar suport a projectes d'educació, alimentació i habitatge. Ens dol que hi hagi gairebé tres milions de nens en exclusió social.»

Qui vulgui col·laborar econòmicament: «la Caixa» ES43 2100 3093 0722 0031 6970. Per a més informació: www.fundacirosoriol.org.

Opinió

La meva valoració de l'XI Mostra de Cinema Espiritual

Enric Vendrell
 Director general
 Afers Religiosos de
 Catalunya

La meva intuïció com a director general d'Afers Religiosos en assumir l'organització de l'XI Mostra del Cinema Espiritual s'ha vist plenament acomplerta. L'objectiu d'oferir un espai per al diàleg entre les religions i la cultura audiovisual ha estat un èxit. L'experiència d'aquests quinze dies confirma que el cinema pot ser un excel·lent mediador i una forma significativa per a aquesta trobada.

També ha estat important comptar amb la Filmoteca de Catalunya com a coorganitzadora de la Mostra. Des d'aquestes ratlles vull agrair al seu director tota la seva col·laboració, que no només ha posat les seves instal·lacions al nostre servei, sinó que a més s'ha cuidat especialment de sobretitular les pel·lícules que no havien estat estrenades al nostre país. Estic convençut que la presència del cinema espiritual enriqueix l'àmplia i interessant programació que la Filmoteca ens ofereix.

Entre les pel·lícules que s'han presentat vull destacar, en primer lloc, les que han possibilitat una trobada entre les religions. Així, *Anita B.* (2014), de Roberto Faenza, plantejava la convivència des del judaisme amb

el cristianisme i l'islam. També *Habi, l'estrangera* (2013), de Maria Florencia Álvarez, ens ha mostrat la possibilitat de la integració de la religió musulmana a occident. I l'excel·lent *Johann Sebastian Bach - Johannes-Passion* (1991), d'Hugo Niebeling, ha estat ocasió de comprendre la vessant ecumènica de Bach, mentre que la pel·lícula evangèlica *Noëlle* (2007), de David Wall —que explica la història de dos sacerdots catòlics—, és un exemple excel·lent d'aquesta convivència entre les esglésies cristianes.

Aquesta perspectiva interreligiosa s'ha completat amb pel·lícules que promouen el diàleg amb la cultura contemporània. Així, han agradat especialment al públic pel·lícules com *Philomena* (2013), de Stephen Frears, amb

«Philomena»
 (2013),
 de Stephen
 Frears.

una perspectiva molt suggeridora del periodista agnòstic, *Queda't amb mi* (2012), de Michael McGowan, sobre una entranyable parella d'ancians que afronten des de l'amor la perspectiva de la mort i *El passat* (2013), d'Asghar Farhadi, sobre la memòria i la reconciliació. En aquest sentit ha resultat molt suggeridor *The Gospel of Us* (2012) sobre la Passió de Crist, realitzada per dos agnòstics, el director de la pel·lícula Dave McKean juntament amb el guionista, actor i director de l'obra teatral al carrer Michael Sheen.

Entre d'altres aspectes significatius, cal ressaltar la presència del director Kai Parlange, que va estrenar entre nosaltres la seva obra *Espai interior* (2014), que es basa en el testimoni real d'un segrestat i que va tenir una bona acceptació pel públic. La projecció *La missió Tselal* va ser ocasió de diàleg amb el seu director, Josep Lluís Penadès, i la col·laboració per part del públic a *Emergència Ébola*, promoguda per Mans Unides en solidaritat amb els afectats a l'Àfrica per aquesta malaltia. També cal destacar la presentació de dos llibres durant la Mostra: *Cinema, història i religió*, de José María Caparrós i Ferran Blasi, juntament amb *Una vida de cinema*, de Montserrat Claveras i Assumpta Montserrat.

En bona mesura, si —tal com penso— hem estat encertats a l'hora de seleccionar els títols escollits per a aquesta edició de la Mostra és pel fet d'haver comptat amb mossèn Peio Sánchez com a coordinador. Ell va ser qui fa onze anys va començar aquesta aventura de la Mostra! També hem de destacar i agrair la col·laboració de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna, que ha ofert les seves instal·lacions i que ha permès des de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura la realització de la taula rodona sobre *El*

«L'objectiu d'oferir un espai per al diàleg entre les religions i la cultura audiovisual ha estat un èxit»

«L'experiència confirma que el cinema pot ser un excel·lent mediador i una forma significativa per a aquesta trobada»

Exposició del fotògraf Agustí Codinach a la Claret

Redacció / Barcelona

El fotògraf de *Catalunya Cristiana*, Agustí Codinach, presenta una exposició a la Sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret de Barcelona (Roger de Llúria, 5, de Barcelona).

La mostra és un recorregut fotogràfic per les darreres diades de l'11 de Setembre i per la celebració del 9-N. Per això el títol de l'exposició és *9-N, un camí cap a l'esperança*. Es pot visitar fins al divendres 12 de desembre.

cinema en la construcció de la identitat cultural europea, que va comptar amb la presència de destacats especialistes gràcies a la col·laboració de RICESI amb el suport del Programa Cultural de la Unió Europea.

Pel que fa a la molt destacable acceptació del públic hem de ressaltar la importància de les versions originals subtitulades que han acostat al públic pel·lícules que d'altra manera no es podrien haver visionat. I com en altres edicions ha estat molt valorada la presència d'especialistes que han ajudat a aprofundir en l'anàlisi de les pel·lícules ressaltant especialment la dimensió espiritual.

Sens dubte, una experiència positiva amb alguns reptes per davant, com és la seva extensió per altres ciutats de Catalunya i l'aprofundiment en la internacionalització dels participants. Una cosa que esperem complir en la propera edició que ja comencem a preparar amb la col·laboració de SIG-NIS Catalunya.

Cants per despertar el «primer amor»

El duet Cor Nou presenta el disc infantil «Cantem amb Jesús!»

Samuel Gutiérrez

Ja fa uns quants anys que l'Anna Ludevid col·labora activament amb les catequesis d'infants de la parròquia de Santa Maria de Cardedeu. Ella i la seva guitarra són les encarregades d'obrir aquestes sessions amb vint minuts de pregària amb cants, ben amarats de la Paraula de Déu i d'oracions espontànies. Fruit d'aquests moments «privilegiats» d'intimitat amb Déu al voltant dels més petits l'Anna ha rebut i ha compost expressament cants acompanyats de gestos i fins i tot d'alguna dansa. En aquesta experiència hi ha l'origen del nou disc infantil de Cor Nou, duet que forma amb el seu marit, Immanuel Elsgtröm. «Aquest treball respon a l'impuls interior i a la crida del Senyor a posar a l'abast de les comunitats cristianes i de les famílies cants que siguin catequètics i orants», explica l'Anna.

Amb el títol *Cantem amb Jesús!* el nou disc vol oferir tot un ventall molt ampli de cants pensats especialment per cantar a casa, en família, a la catequesi, a missa... «Totes són composicions pròpies de Cor Nou —assenyala—, amb melodies senzilles i orants. Moltes de les cançons vénen també acompanyades de gestos i petites coreografies. Això les fa més atractives i divertides i reforcen el missatge transmès.»

Aquest segon projecte discogràfic ha sorgit amb molta naturalitat. «Tractant amb els nens i pregant amb ells m'he sentit inspirada —confessa la cantautora—. Aquestes cançons estan compostes des de la pregària i amb l'esperit de transmetre les veritats de la nostra fe catòlica, transmetre l'amor de Déu, la salvació de Jesús, la vida en l'Esperit... l'alegria de viure l'Evangeli.» «És un disc per als nens i per a tothom que tingui un cor de nen! Un disc per cantar i pregar alhora!» El nou CD, que ha estat editat en versió catalana i també castellana, conté 18 cançons, la majoria relacionades amb un capítol del catecisme *Jesús és el Senyor*. També n'hi ha sobre els temps litúrgics més importants de l'any.

Nova evangelització

Al llarg dels anys i del servei ofert a la parròquia, l'Anna Ludevid ha descobert que la catequesi «és un camí molt propici per a la trobada personal amb Jesús». Per això, a la portada del nou disc, ha posat un dibuix, obra de la pintora Beatriz Colmenares, de Jesús envoltat d'infants, als quals abraça i escolta. «Els infants, per la seva simplici-

Qui canta prega dues vegades...

1. L'Església és una gran família.
L'Església és una gran família,
on tots els cristians ens donem les mans.
L'Església és una gran família.

Com una mare que ensenya als seus fills,
l'Església ens ensenya la fe
i també el camí per estimar Déu,
i als altres com a un mateix.

6. Jesús, jo t'adorno. Jesús, jo t'adorno.
Jesús, jo t'adorno amb tot el meu cor.
Tu ets la meva llum.
Tu ets la meva pau.
Jesús, jo t'adorno amb tot el meu cor.

Tu ets la meva força.
Tu ets la meva joia.
Jesús, jo t'adorno amb tot el meu cor.

Tu ets el pa de vida.
Tu ets el meu aliment.
Jesús, jo t'adorno amb tot el meu cor.

tat, són capaços de percebre el nucli del missatge evangèlic amb rapidesa i facilitat. No tenen tants prejudicis com les persones adultes i són capaços d'expressar amb franquesa el que pensen i senten.»

L'experiència li ha demostrat també que la música i la dansa «són un mitjà molt important d'evangelització no només per als nens sinó també per a les seves famílies». «El fet que els infants vinguin a catequesi repercuteix en els pares d'una manera força directa —afirma l'Anna—. Aquesta pot ser una de les portes d'entrada d'un nou posicionament dels membres de la família davant del fet religiós i davant de la vida parroquial.» Per això és important que els infants facin una bona experiència catequètica. Sense adonar-se'n, ells mateixos esdevenen evangelitzadors de les seves famílies: «A la catequesi de primera comunió comencen a aprendre les oracions, ja que molts d'ells no han pregat mai i comencen a descobrir l'amor de Jesús, la seva presència, la possibilitat de relacionar-se amb Ell de manera senzilla i natural. Ells canten els cants espontàniament mentre són a casa, al cotxe o al parc... i això moltes vegades es converteix per als pares en tot un primer anunci.»

La música ha estat des de sempre, per a l'Anna Ludevid, un llenguatge privilegiat per expressar la seva fe. I també per al seu marit Immanuel. Junts han fet un camí preciós de creixement i de maduració artísticoreligiosa fins a veure clar que el Senyor els demanava posar els seus dons al servei dels altres. Fruit d'aquesta convicció van presentar el mes de maig passat *Des de les entranyes*, el seu primer disc com a Cor Nou. Amb un disc per a joves i adults, també

en el marc de la nova evangelització, iniciaven una aventura musical que ara es consolida amb *Cantem amb Jesús!*.

Aires del Carmel

En la decisió d'apostar decididament per la música i dedicar-s'hi professionalment, hi ha tingut molt a veure un fet inicialment dramàtic, però que ha esdevingut providencial. Fa un any que l'Anna va patir un càncer que la va tenir uns quants mesos de baixa. Es va quedar a l'atur i això va suposar un punt d'inflexió: «Vaig decidir, aleshores, dedicar-me a l'apostolat musical, a donar als altres tantes coses bones que jo he rebut.» El seu és un art al servei de l'evangelització: «Som molt feliços de poder respondre a la crida que Déu ens fa. Ens sembla veure cada cop amb més claredat que ens crida a dedicar-nos més i més a l'apostolat musical.» I afegeix: «Darrerament hem tingut ocasió d'animar vetlles de pregària, fer xerrades, concerts-pregària... Cor Nou té una missió evangelitzadora itinerant amb el carisma musical i orant. Així participem en l'empenta de la nova evangelització que viu l'Església.»

Amb dos discos enregistrats en poc temps, Cor Nou continua treballant amb nous projectes. El tercer disc, en el qual ja treballem, comptarà amb cants de santa Teresa de Jesús i sant Joan de la Creu i podria titular-se *Aires del Carmel*. La il·lusió d'Anna Ludevid és que es pogués presentar durant el 2015, coincidint amb el cinquè centenari del naixement de la refundadora del Carmel. Encara, però, és aviat per avançar-ho. «Cal anar pas a pas —acaba dient Anna Ludevid—... si és de Déu, ja ens obrirà ell les portes que calgui per fer-ho realitat!»

Més informació sobre el nou disc i futurs concerts a www.cornou.net

Actualitats científiques

El primer aterratge d'un artefacte humà sobre un cometa

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

El 13 de novembre passat tots els diaris portaven la notícia: la sonda *Philae*, que era transportada per la nau *Rosetta*, ha aterrat amb èxit sobre la superfície del cometa 67/P (dit també Txuriomov-Gerasimenko, pels seus descobridors). S'ha considerat un èxit esclatant, perquè és la primera vegada que l'home posa el resultat del seu enginy sobre un astre d'aquest tipus.

La nau *Rosetta*, d'un volum de prop de 12 metres cúbics i 3.000 kg de pes, havia iniciat la seva missió fa més de 10 anys, el dia 2 de març del 2004, per mitjà d'un coet Ariane 5, des de Kourou (Guaiana francesa). De fabricació totalment europea, era l'ESA (Agència Espacial Europea) la que havia construït aquell conjunt que, entre molts altres aparells, transportava també la sonda *Philae*. Tenia entre altres objectius, molts ja aconseguits (ara no cal detallar-los), el de portar a cap l'observació d'un cometa. I quan ha arribat per fi a poder-ho fer ja portava 6.400 milions de quilòmetres de viatge, amb força bons resultats.

I què havia d'esbrinar d'un cometa? Que no sabem com són? Certament que fonamentalment sí, però no pas del tot. Cometa és, segons la definició més senzilla, una bola de gel bruta, o sigui aigua glaçada amb una certa quantitat de matèria de diversos tipus. Són petits astres que es troben en gran quantitat

Impressió artística de la nau «Rosetta» desplegant el mòdul d'aterratge «Philae» al cometa 67/P (Txuriomov-Gerasimenko). ESA-C. Carreau/ATG medialab.

als confins del sistema solar i, de vegades, per causa de combinacions gravitatòries entre ells, algun cau cap al Sol, és a dir, fa una òrbita cap avall fins a passar a prop d'aquest astre, el qual fa que se sublimi una part del seu gel i es produeixi amb el seu vapor la cua tan típica de tots els cometes. Si l'òrbita originada és el·líptica, es convertirà en periòdic i les seves aparicions es repetiran (com fa, per exemple, el cometa Halley, cada 76 anys). El que no sabem ben bé és la constitució del material que transporten, a part de l'aigua; sembla que fins i tot conté matèria orgànica. Això és el que escatirà la sonda *Philae*.

Aquesta sonda ja ha arribat amb èxit al seu destí. És la gran notícia. A les 17h 3m del 12 de novembre, els observatoris que ho estaven seguint (sobretot

el francès de Toulouse i l'alemany de Colònia) enregistraven com, després de 7 hores de desprendre's de la nau *Rosetta*, aquesta sonda es posava suau sobre la superfície del 67/P, en el punt anomenat J, i també Agilkia. No cal dir que la cosa fou rebuda amb grans aplaudiments, com ho feren els 200 científics reunits a l'observatori de Villanueva de la Cañada, de prop de Madrid, des d'on també havien pogut seguir l'acte. L'esdeveniment, és clar, havia ocorregut 28 minuts abans, que és el temps que triga la llum d'anar d'allà on ara es troba el cometa fins a nosaltres, o sigui en recórrer els 510 milions de quilòmetres que hi ha de distància. Visca aquest èxit europeu!

Però l'èxit no va ser total a l'hora de començar la feina, que era analitzar el que conté aquell gel que ara es troba a 70° sota zero perquè havia de fer-ho en molts dies i no podrà ser. Quan s'acosti més al Sol la temperatura augmentarà i s'hi originarà la cua, ja ho sabem, i això també s'haurà d'observar i estudiar des de la *Rosetta*. Si hi ha novetats ja ens ho diran.

La raó de no haver tingut èxit total és que el mòdul *Philae* ha aterrat en un lloc ombrívol, i sense llum del sol no podrà recarregar la bateria com havia de fer amb els panells solars que porta. Només tindrem la informació obtinguda en les primeres cinquanta-set hores.

Gent de casa

Jaume Espona i Brunet, important mecenes

Avui la paraula «mecenes» és gairebé desconeguda en el nostre panorama artístic o en les societats filantròpiques. Ha quedat reduïda a uns quants benefactors que, amb bona intenció i en la mesura de les seves possibilitats, col·laboren en algunes iniciatives. Pertanyent encara a aquella espècie que es va extingir, la de mecenes, podem considerar Jaume Espona i Brunet, un industrial català, col·leccionista d'art i bibliòfil tenaç.

Jaume Espona i Brunet, nascut a Barcelona el 1888, fill d'una família de Torelló i amb fàbrica a Sant Joan de les Abadesses, de ben jove es relacionà amb els cercles intel·lectuals i artístics de Barcelona. Va cridar el jove arquitecte Raimon Duran i Reynals per construir les Escoles Carmelites per a noies a Sant Joan de les Abadesses, pagades de la seva butxaca. En temps de la República, participà en política i fou candidat electoral per la Lliga. En esclatar la guerra civil, Jaume Espona, com a empresari, s'hagué d'amagar i, en veure's perseguit, ingressà a la Clínica Plató gràcies al seu amic el Dr. Raventós. Des d'allà, amb l'ajuda de Bonaventura Gassol, conseller de Cultura de la Generalitat, que tantes vides salvà, va poder ser traslladat discretament a un vaixell anglès, des del qual va poder salpar fins a Roma.

Entrada de la Colònia Espona (Sant Joan de les Abadesses).

De nou a Catalunya, es va integrar a la Junta de Museus i va ser també regidor de l'Ajuntament de Barcelona. Solter, sense càrregues familiars, amb no gaire tirada a les grans relacions socials, va subvencionar la restauració del monestir de Sant Joan de les Abadesses, vila que el va fer fill adoptiu. Ell es preocupà de tot, també de la restauració del retaule de Santa Maria la Blanca. A la població on ja hi tenia la Colònia Espona, va construir el 1944 una

**Joan Pallarès-
Personat**
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

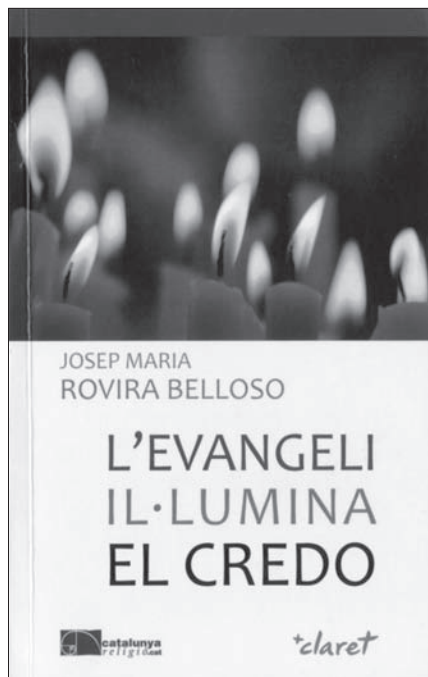

nova colònia tèxtil; va contractar Raimon Duran i Reynals per projectar-la. Aquesta colònia, que fou anomenada El Cortijo, va rebre la primera onada d'immigrants provinents d'altres zones peninsulars cap a Sant Joan.

També va refer durant llargs anys la casa pairal de Torelló, on tenia part de la seva col·lecció. Hi tenia gravats, llibres gòtics, incunables, manuscrits, goigs... Pel que fa a peces d'art, posseïa un seguit de talles romàniques, com ara el frontal d'Esquius (del segle XII), escultures d'Hugué, Gargallo o Viladomat, i quadres de Nonell, Regoyos, Martí Alsina, Vayreda, Rusiñol, Sert, Mir, Pidelaserra, Meifrén, Llimona, Sisquella, Sacharoff... sense oblidar olis d'El Greco i Zurbarán.

El seu llegat, bona part repartit en vida, va anar a parar a diferents institucions: els llibres a la Biblioteca Central —avui Biblioteca de Catalunya— i a la Junta de Museus de Catalunya la resta d'objectes, la majoria dels quals es troben avui dia entre les col·leccions dels museus Nacional d'Art de Catalunya, Nacional d'Arqueologia i Marítim, a Barcelona, i Episcopal de Vic. Va llegar la Fundació Espona per a treballadors necessitats. Va morir el 3 d'agost del 1958 a Barcelona. La seva única germana, Rosa, vídua de Manel Perdigo, també sense fills, morí el 1967.

JOSEP MARIA ROVIRA BELLOSO
L'Evangelí il·lumina el Credo
Editorial Claret, 2014, 44 pàg.

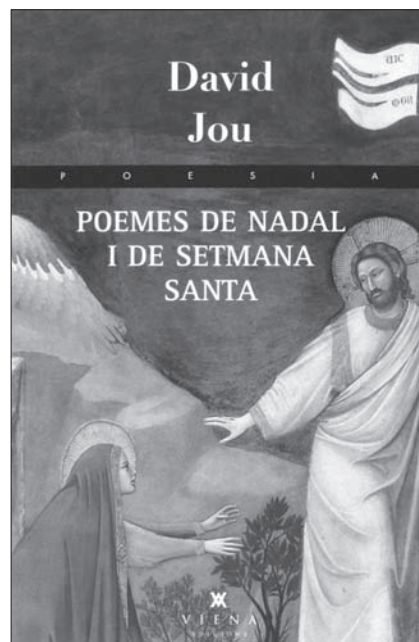
Com pot ser que, si l'autor del Credo és un simple cristià, es pugui garantir que el qui el llegeix o el recita estigui situat en l'Evangelí? Per al teòleg Josep Maria Rovira Bellosó, això explica la necessitat d'il·luminar el Credo des de l'Evangelí. És el que fa en aquest llibre amb un comentari a cada proposició del Credo: ajudar que la nostra lectura del Credo sigui totalment transparent a l'Evangelí i a la fe dels apòstols.

CARLES LLINÀS
Escatologia i modernitat. El pensament d'Odo Marquard
Editorial Cruïlla, 2014, 282 pàg.

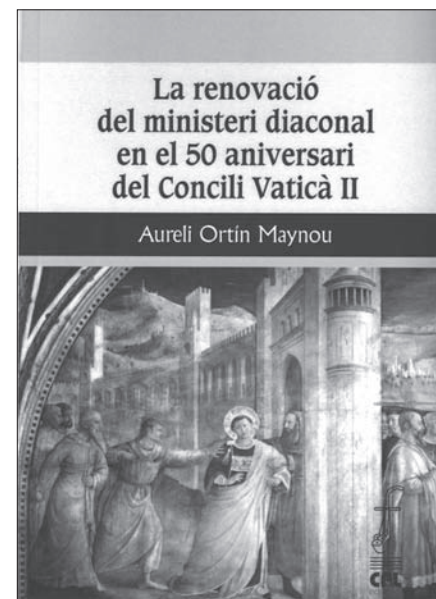
El professor Carles Llinàs ha volgut fer-nos accessible la figura i el pensament d'Odo Marquard, tant la seva vida com les tesis més rellevants de la seva obra, amb una atenció especial als debats i diàlegs que ha anat establint amb tota una constel·lació de filòsofs. L'autor, per tant, en ressegueix la biografia i els nervis, fonaments i contraforts del seu pensament que poden ajudar a acostar-nos-hi.

DAVID JOU
Poemes de Nadal i de Setmana Santa
Viena Edicions, 2014, 90 pàg.

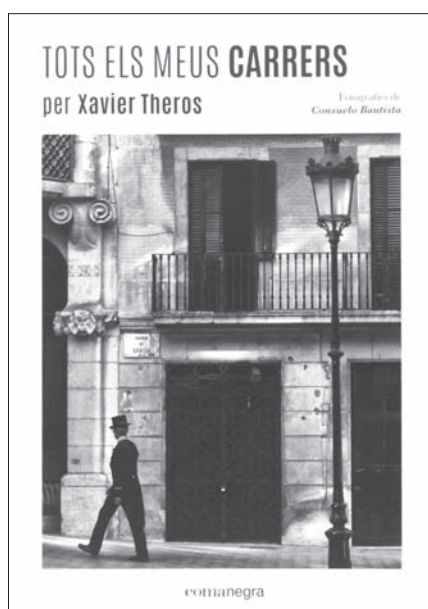
Una reflexió sobre la Paraula i el sentit de la vida i de la mort motivada per dos moments essencials de l'experiència cristiana: el Nadal i la Setmana Santa. Aquest és el contingut del nou llibre del físic i poeta David Jou. Tot i que els poemes centrals són dedicats al Nadal i a la Setmana Santa, l'autor els ha precedit amb algunes poesies sobre la Bíblia i ha clos el volum amb poemes sobre la pregària i el silenci.

AURELI ORTÍN MAYNOU
La renovació del ministeri diaconal en el 50 aniversari del Concili Vaticà II
Centre de Pastoral Litúrgica, 2014, 142 pàg.

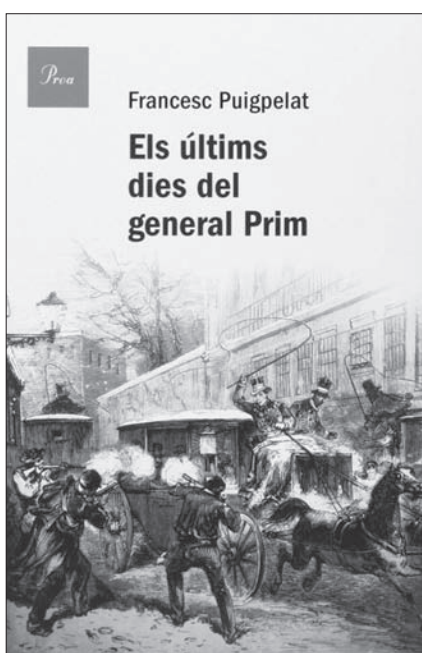
El Concili Vaticà II va prendre una sèrie de decisions que van canviar la fesomia de l'Església en molts aspectes. Un d'ells va ser la restauració del diaconat com a ministeri permanent. Aquest llibre vol ajudar-nos a valorar com s'ha viscut aquesta renovació del diaconat en les nostres comunitats: tot el que ha aportat, els reptes que comporta (eclesials, familiars, professionals...) i les perspectives de futur.

XAVIER THEROS
Tots els meus carrers
Editorial Comanegra, 2014, 236 pàg.

«Les ciutats són massa complexes per poder-les abastar senceres, viure-hi es redueix a un grapat de llocs que han estat importants per a cadascú de nosaltres. Per als habitants urbans la relació amb aquest ésser viu que és la metròpoli sempre dibuixa un mapa», afirma l'escriptor i antropòleg Xavier Theros. En aquesta obra dona a conèixer alguns dels carrers de Barcelona que han marcat la seva vida i la de gent que estima.

FRANCESC PUIGPELAT
Els últims dies del general Prim
Edicions Proa, 2014, 280 pàg.

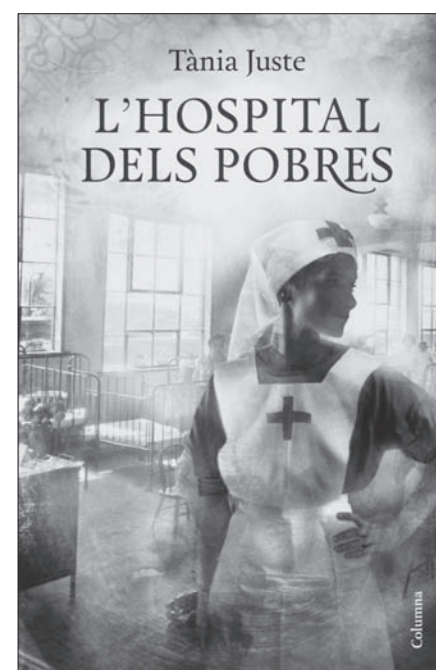
El general Joan Prim i Prats tenia un projecte per a la regeneració d'Espanya que partia de Catalunya i que implicava l'expulsió dels Borbons i la proclamació d'un nou rei, Amadeu de Savoia. Aquesta novel·la narra els cinc dies finals de la vida del general català, reconstrueix la seva biografia, explica el seu pensament polític i planteja una hipòtesi sobre la conxorxa que va posar fi a la seva vida.

THE BIG VAN THEORY
Si tú me dices gen lo dejo todo
La Esfera de los Libros, 2014, 316 pàg.

Els membres del grup The Big Van Theory saben riure's d'ells mateixos. Físics, enginyers, bioquímics, matemàtics... el que els uneix és la ciència, però també el sentit de l'humor. Recorren amb la seva furgoneta diversos escenaris d'arreu d'Espanya per explicar al públic curiositats científiques de manera divertida. Ara han decidit escriure aquest llibre per comunicar als lectors tota la seva saviesa.

TÀNIA JUSTE
L'hospital dels pobres
Columna Edicions, 2014, 334 pàg.

A les acaballes del segle XIX, l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau agnita dins dels vells murs medievals que li han donat aixopluc durant cinc segles. Barcelona s'expandeix més enllà de les seves antigues muralles. En aquesta novel·la coral apareixen personatges vinculats a l'hospital: metges, artistes... Personatges que proven d'aixecar la seva felicitat alhora que ho fan els murs del nou hospital.

Crítica literària

Contemplar amb la intel·ligència de l'Esperit

Em resulta una tasca complaent dedicar unes ratlles a l'obra d'Enric Puig, amic jesuïta, titulada *Contemplar els fets de cada dia*, en una perspectiva cristiana —cal advertir-ho—, perquè aquest és un llibre de dimensió pregonament evangèlica. L'espai de què dispoï només em permet posar en relleu uns pocs aspectes d'un conjunt reflexiu que engloba diversos temes de la vida cristiana que l'autor tracta amb l'autoritat d'un mestre, amb la saviesa d'un humanista.

Perquè Enric Puig, més enllà de les seves aptituds organitzatives i de comandament, és un educador de soca-rel, un formador nat de gent jove, un humanista, com acabo de dir, que ha assumit la seva vocació religiosa i la seva acció espiritual no escudant-se en consideracions teòriques, més o menys etèries, sinó aprofundint en la condició humana, tenint en compte l'estil de vida dels seus coetanis i el mode de ser i de comportar-se de la societat on conviu, i sense deixar mai d'obrir finestres al món.

El fet cristià a la societat catalana el tracta Enric Puig amb intel·ligència, amb sensibilitat, amb honradesa de cor, amb veu amable, amb accent sincer i planer, amb passió evangèlica, i amb

ENRIC PUIG JOFRA, s.j.
Contemplar els fets de cada dia
Editorial Claret, 2014, 240 pàg.

una mirada alertadora que s'allarga, en certs moments, a tot el planeta: «Volem tenir presents tots aquells que neixen, viuen i moren enmig d'una crisi social i econòmica permanent, fruit d'una societat que nosaltres —que sí que tenim veu i vot— anem forjant dia a dia.»

Tanmateix, el centre d'atenció prioritari de l'autor és l'escola i la seva funció bàsica en una societat que s'ocupa del seu futur. Per la seva llarga experiència educativa, Enric Puig és un convençut de la bona disposició i de la bona acció dels professors i dels alumnes de la gran majoria de les institucions educatives d'aquest país. Veu moltes més llums que ombres en l'àmbit de l'educació. I per això escriu: «Sortosament hi ha moltes escoles i instituts, i molts i molts educadors que, amb el seu bon fer, possibiliten els grans èxits i els *petits miracles* del món de l'educació.»

L'autor és conscient de les dificultats que l'evolució de la societat posa a la tasca educativa d'avui. «Els temps han

canviat —constata—, les noves tecnologies han revolucionat l'entorn social i personal; el benestar, aparent o real, porta a actituds còmodes i poc compromeses.» I en una altra ocasió, descriu una societat que «dedica poc o gens de temps al silenci i a la reflexió sobre les pròpies possibilitats i sobre el sentit de l'existència». Per això estimula els educadors a mantenir-se al servei de la gran causa de l'educació de petits, adolescents i joves, i els convida a experimentar en si mateixos «com n'és, de joïós i gratificant, quan l'educació dóna sentit a la vida».

Enric Puig presta una especial atenció a la missió específica de l'escola cristiana. Des de l'observació dels signes dels temps i del tarannà de les noves generacions, afirma rotundament que des de l'escola cristiana «volem continuar acompanyant aquestes generacions joves, els volem continuar manifestant l'amor de Déu encarnat en Jesús i caminar al seu costat en l'etapa juvenil.

Josep-Maria Puigjaner
Escriptor i periodista
jmpuigjaner@hotmail.com

Provocar la possibilitat de fer experiència religiosa. Crear espais per oferir la irrupció de Déu en la seva vida». Alerta, però, perquè la delicada i imprescindible tasca d'educar en la fe —apunta l'autor— no és cosa només de l'escola. És una responsabilitat ineludible dels pares i mares de família cristians.

Crítica teatral

La «crosta» de la societat

«KRUM (EL CROSTA)»,

de Hanoch Levin.

INTÈRPRETS: Pere Arquillué, Jordi Brunet, Lluïsa Castell, Jordi Collet, Gabriela Flores, Carme González, Oriol Guinart, Mónica López, Pepa López, Joan Negrié i Albert Pérez.

DIRECCIÓ: Carme Portaceli.
Teatre Lliure de Gràcia,
Barcelona. Fins al 7 de desembre.

© Ros Ribas

Pere Arquillué, en el paper de Krum (al centre), és el protagonista d'aquesta obra de l'israelià Hanoch Levin.

Des que l'autor israelià d'origen polonès, Hanoch Levin (1943 - 1999) va estrenar *Krum* han passat gairebé quaranta anys. Per què fa la impressió, doncs, que hagin passat només quatre dies? Primer perquè el mateix autor ja imprimeix en el seu origen un aire frívol per amagar sota la invisible «crosta de la societat» les amargors, les migradeses, les misèries i les petites felicitats d'un grup de veïns d'un barri de tercer ordre on el protagonista torna després d'un viatge del qual admet que no n'ha tret ni aprofitat res sinó l'interès del moure's pel propi viatge i s'adona de la immobilitat del veïnat, de la seva continuïtat com si no hagués passat el temps, i de la passivitat de tots davant

el frenesí que ell arrossega per assolir un horitzó diferent.

En segon lloc, l'obra sembla estrenada fa quatre dies i no el 1975 per una posada en escena de Carme Portaceli que l'aireja encara més, li treu la mica de pols que hagi acumulat en quaranta anys, la fa refrescant, es repenja en una banda sonora mediterrània i amb fragments de dj de discoteca, i la porta al seu molí, acompanyada d'una traducció de Sergi Belbel que representa molt bé l'argot social.

Krum té una estructura que sembla feta d'escenes breus, de petites històries de cadascun dels personatges. Però, a poc a poc, totes aquestes minúscules històries es van trobant i tots els personatges tenen una oportunitat per relacionar-se amb algun dels altres. El centre de tot és en Krum, un individu amb aspiracions d'escriptor que vol explicar la realitat del seu barri, però que es perd en el somni. En realitat, Krum podria ser el mateix autor (Hanoch Levin) que fa ballar al seu voltant una

sèrie de personatges que viuen, creixen, fantasiegen i moren dins seu.

A *Krum* hi ha molta vida, però també hi ha mort. Hi ha amor, casaments, trencaments, naixements, malaltia i degradació. I tot com si realment no passés, en un registre a vegades una mica estrafolari, no gosaria dir esperpèntic perquè no hi arriba, ni diria tampoc absurd perquè toca sempre de peus a terra, i ni tan sols el qualificaria d'humorístic perquè hi ha una mena d'humor que el que pretén és precisament esgarrapar l'amargor. I això és el que fa *Krum*, que vol dir tot just «crosta» en hebreu, i que un es pregunta com es devia rebre a Tel Aviv quan Levin la va estrenar per primera vegada el 1975.

La interpretació coral de *Krum*, en aquesta posada en escena de Carme Portaceli, no té excepcions. El protagonista, Krum, és interpretat per un sòlid Pere Arquillué, que alterna el paper del personatge més despenjat i cínic amb el del personatge més comprensiu i sentimental, des de la seva incompatibilitat per estimar i l'inevitable fugir de l'amor fins a l'acompanyament per veure l'última posta de sol del personatge de l'Afligit (un característic *retro* fet per Oriol Guinart), malalt de mena, a qui Krum és gairebé l'únic que ret homenatge en un funeral amb urna i cendres de paperets platejats inclosos com una alenada de fantasia màgica.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.com

- **COVA DE MANRESA.**— Del **divendres 26 de desembre al dimecres 31**, exercicis de cinc dies amb Enric Puiggrós, *s.j.*, i equip. Més informació: tel. 938 720 422.

Des del carrer

MARIONA TARRÉ MONRÀS, JOVE DE LA PARRÒQUIA DE SANT FELIX DE SABADELL

«Ser filla de Déu és el millor regal»

Samuel Gutiérrez

«Sóc una noia normal i senzilla de Sabadell, amant de la dansa i amb un cor nou.» Aquesta és la carta de presentació de la Marióna Tarré, una adolescent de 17 anys que ens dona avui testimoni joïós de la seva conversió aquest estiu durant el Camí de Santiago.

Com ha estat el teu camí de conversió cap al catolicisme?

Mai no havia anat a catequesi ni a missa; no sabia el pater noster ni l'avemaria, encara que sí que vaig ser batejada per tradició, perquè tota la meua família era catòlica. Durant molts anys, per motius personals dels meus pares, vaig estar a l'Índia, a la Xina, al Tibet... Vaig fer ioga, seguint l'exemple del que feien els meus pares. Buscaven per tot arreu i res no els omplia, fins que es van adonar que no havien de buscar fora allò que, en el fons, era dins seu. Gràcies a la seva conversió em van apuntar a catequesi, els diumenges vaig començar a anar a missa... Al final del curs passat m'hauria d'haver confirmat i rebut la primera comunió, però s'ha ajornat per a aquest curs.

Quin ha estat el punt d'inflexió en aquesta aventura?

Ha estat, sens dubte, el Camí de Santiago d'aquest estiu. La meua mare em va dir que es feia aquest pelegrinatge i vaig sentir que havia d'anar-hi. Vaig poder apuntar-m'hi a última hora. El primer dia, quan vaig saber que es feien pregàries al matí i a la nit i que hi havia missa cada dia ho vaig trobar una mica exagerat. No hi estava acostumada! Durant el Camí vaig tenir la sort de parlar amb gent que em van explicar les seves històries, cadascuna diferent i única, i sobretot vaig poder parlar amb els mossens que

ens acompanyaven.

Què va passar d'especial durant el pelegrinatge?

A poc a poc anava entrant amb el cor en tot el que feiem. L'experiència més forta va ser el dia que els 220 joves pelegrins vam participar en la celebració del perdó. Va ser la meua primera confessió i em va canviar la vida. No podia parlar de les llàgrimes que em queien. Primer de culpa, i un cop rebuda l'absolució, quan vaig anar a pregar, de felicitat. Sentia Déu! Em sentia en els núvols, la sensació més preciosa que he sentit mai dins meu. La missa que vam celebrar després la vaig gaudir com mai, plena d'alegria i amb un cor tan obert que encara plorava d'emoció. Sempre havia estat molt dura i exigent amb els altres, i sé que no estimava de debò. Però Déu fa meravelles!

Segur que no ha estat l'única...

Un altre dia em vaig posar a la cua de la comunió per rebre una benedicció de Déu. Va ser una experiència també molt intensa. Tinc moltíssimes ganes de poder

combregar! I quina sort poder fer-ho ara, amb tanta consciència i il·lusió.

Després d'aquesta experiència tan forta, com ha estat la tornada a casa?

Després d'aquest *subidón* només tenia ganes de pregar i pregar. Quan vaig tornar a casa tenia ganes d'anar a missa, pregar al matí, quan em llevava i abans d'anar a dormir, adorar el Santíssim Sagrament, parlar amb els mossens de la parròquia... I el millor de tot és que podia obrir-los tot el meu cor, sentint la meravella i la llibertat que suposa ser filla de Déu! Descobrir això ha estat el millor regal de la meua vida!

Pensant-ho millor

Valentí Miserachs, prev.

Lluitar contra corrent

Més d'un recordarà un fet esdevingut ara farà un parell d'anys als mars d'Itàlia, a redós de l'illa del Giglio, quan una nau immensa, un creuer, va voler exhibir-se en una acrobàtica reverència, acostant-se imprudentment a l'illa, a l'indret on afloraven uns esculls que, amb un impacte esgarriós, van esquinçar la carena de la nau, amb la fatal conseqüència d'un ràpid i inexorable enfonsament i d'una precipitada i caòtica fuga dels passatgers, en la qual hi deixaren tristament la pell unes quantes desenes de persones. Qui no la hi deixà fou el capità de la nau, ja que fou el primer a pensar que el que calia era salvar la pròpia pell, malgrat els renys enèrgics amb què el seu superior el comminava a tornar a la nau. Un delictes flagrant que engegà un procés judicial que encara dura. Però, el que són les coses: en aquest món, on la xerrameca és protagonista, esdevé verídica aquell axioma tan cínica: «No importa que, d'una persona, se'n parli bé o malament, la qüestió és que se'n parli.» Així ha estat: a còpia de parlar-ne, aquest senyor, que tothom considera un covard irresponsable, ha esdevingut un personatge popular; l'exaltació del mal pot acabar fascinant i generant simpaties. El cas és que s'ha arribat a una sorprenent paradoxa: el bon oficial que comminava el capità desertor a complir el seu deure ha estat degradat a un obscur càrrec burocràtic, mentre que l'acusat ha ascendit al grau de «professor» ja que li han fet pronunciar una conferència, en seu universitària, sobre com cal gestionar el pànic en situacions d'emergència! Hom no sap si riure o plorar davant d'uns tals capgiraments! No deu tractar-se de cap novetat puix que ja sant Gregori el Gran escriu al segle VI: «La saviesa d'aquest món consisteix a tancar amb paraules el bon sentit, a fer veure que són veritables coses falses i que són falses les veritables.» He explicat un fet exponencial que il·lustra el que avui és una tònica força general. La distinció entre el bé i el mal es mesura amb el pes de les opinions majoritàries que una implacable demagògia té cura de fer decantar cap a una fatal i evident degradació. Per això és tan important la recta formació de les consciències a través d'una informació objectiva i recta. Però cal ser molt valent per lluitar contra corrent!

Rauxa

El cos

Com la resta de la creació el cos humà, el de l'altre i el propi, no ens pertany. Està fet per a nosaltres, ens ha estat donat, i per això mateix no en som els amos. S'imposa, doncs, un respecte. Com passa amb la resta de la natura, la relació amb el cos depèn de la mirada amb què ens hi acostem. Així, la mirada científica no és incorrecta, però es queda curta perquè en fixar-se només en l'aspecte biològic l'essència del cos i de tota la persona se li escapa; la mirada egoista tan sols hi veu un mitjà per al profit del propi jo i en reduir-lo a un objecte, separat de la resta de la persona, trepitja la dignitat de l'home. No-

més una mirada contemplativa, que entengui el cos com a do preciós i part fonamental de la persona, el respecta en la seva plena dignitat.

Quan ens situem en aquesta tercera perspectiva, el cos ens apareix com a ambivalent: d'una banda se'ns mostra fràgil, vulnerable, indefens davant de la malaltia i dirigit a la mort, i això ens recorda que amb ell emmalaltim i morim; però alhora a través del cos veiem la meravella de la creació, un exemple del misteri de l'univers encarnat en una persona concreta. En admirar i respectar el cos admirem i respectem tota l'existència.

Eduard Brufau